

Protokół

112. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 16. listopada 1910.

Początek o godzinie 9 minut 27 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung.

Obecných posłów 140.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Dr. Michał Bobrzyński, c. k. Radca Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 111 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania, protokół 105. posiedzenia pozostaje w zawieszeniu, z powodu, że Marszałek odmówił żądaniu spróbstowania tego protokołu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 16. listopada 1910 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 7938, 7939, 7942, 7959--7962.

Komisji szkolnej L. s. 7940, 7941, 7955.

Komisji petycyjnej L. s. 7944.

Komisji bankowej L. s. 7943.

Komisji reformy wyborczej L. s. 7945--7954.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a następnie St. Hen. hr. Badeni odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm nie uznając żadnych kompensat za dostateczne odszkodowanie kraju za olbrzymie straty wynikłe na wypadek zaniechania budowy dróg wodnych, obsta-

je przy wykonaniu kanałów galicyjskich zapewnionych ustawą z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66.

Lwów, 15. listopada 1910.

Wnioskodawcy:

Kozłowski, Leo, Stapiński.

J. Brunicki, Tertil, Witkowski, Bednar-
ski, Bandrowski, Battaglia, Merunowicz,
Rutowski, Schätzel, Sare, Maryewski,
Jabłoński, Kleski, Krzeczunowicz, Fede-
rowicz, Ciuchciński, Adam, Górski, Skar-
bek, Rittel, Rayski, Gorayski, T. Cieński,
A. Brunicki, Męciński, Gniewosz, A. Lu-
bomirski, Czartoryski, Sozański, Thullie,
Stefczyk, K. Lubomirski, Bernadzikowski,
Bojko, Bis, Witos, Styła, Cipser, Wasung,
Kędzior, Ptak, Żardecki, Jampolski, Cie-
luch, Krężel, Skołyaszewski, Jedynek, Le-
wakowski, Kolischer.

W n i o s e k

posła Tadeusza Cieńskiego i tow. w spr-
awie upaństwowienia prywatnego gimna-
zyum realnego i męskiego seminaryum
nauczycielskiego w Białej, utrzymywa-
nych przez Towarzystwo szkoły ludowej
w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Towarzystwo szkoły ludowej w Kra-
kowie założyło w r. 1907 i utrzymuje
w Białej prywatne gimnazyum realne
i prywatne męskie seminaryum nauczyciel-
skie. Gimnazyum liczy w r. szkolnym
1910/11 przeszło 100 uczniów, tyleż mło-
dzieży znajduje się w seminaryum, gim-
nazyum posiada dwie równorzędne klasy
pierwsze i klasę drugą, seminaryum
obok klasy przygotowawczej trzy kursy
seminaryalne. Nie ulega żadnej wątpli-
wości, że dostateczna frekwencya w pierw-
szych latach istnienia obu zakładów utrzy-
ma się i powiększy w przyszłości. Obie
szkoły czynią pod każdym względem

zadość wymaganiom szkół publicznych,
gimnazyum korzysta też z tych praw na
mocy upoważnienia c. k. Ministerstwa,
mieszczą się wreszcie w osobnym i w spo-
sób pierwszorzędny urządzonym gmachu,
który Towarzystwo szkoły ludowej wybu-
dowało dzięki ofiarności publicznej.

Gdy przeto obie szkoły stwierdziły
swoją żywotność i pod każdym względem
czynią zadość potrzebie ludności w Bia-
łej i okolicy, przeto jest rzeczą pożądaną
i konieczną, by miały swój byt zabez-
pieczony co jedynie przez przyjęcie ich
na koszt państwa da się osiągnąć.

Z tych powodów wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwaić:

Wzywa się c. k. Rząd, by prywa-
tne gimnazyum realne w Białej i pry-
watne męskie seminaryum nauczyciel-
skie w Białej, utrzymywane przez Towa-
rzystwo szkoły ludowej w Krakowie,
przyjął w najbliższym czasie na etat
państwa.

Wnioskodawca:

Tadeusz Cieński.

Wł. Czaykowski, Bandrowski, Jahl, Sare,
Rayski, Doliński, Garapich, Piniński,
Brykezyński, Urbański, Czartoryski, Sta-
rowieyski, Obertyński, Milewski, Sala, Ja-
błoński, Ciuchciński, Skarbak, Stefczyk,
Gorayski, Niezabitowski, Adam, Laskow-
ski, Stadnicki, Wł. Kraiński, Wereszczyń-
ski, Cielecki, Ptak, Witos, Krężel, Cieluch,
Styła, Bojko, Jedynek, Gniewosz, Maiss.

I n t e r p e l a c y a

p. Sodomory i tow. do Wys. Wydziału
krajowego w sprawie odmowy Biura
Patronatu przy Wydziale krajowym, za-
łożenia raiffeisenek w Rożdziałowie pow.
Sokal i Kudobińcach pow. Zborów.

Biuro Patronatu przy Wydziale krajowym nad spółkami systemu Raiffeisena odmówiło pomocy przy założeniu i wzięciu pod Patronat spółki w Rożdżałowie motywując to tem, że wieś ta należy już do spółki w Witkowie. Przyczyny te niesłuszne, ponieważ mieszkańcy Rożdżałowa nigdy nie żądali przyłączenia ich do raiffeisenki w Witkowie, o tem nie wiedzieli, z kasy tej nie korzystają, do zarządu nie należą, a nawet gdyby chcieli korzystać, to nie mogą, bo oddalenie ich od Witkowa wynosi do 1½ mil, a Rożdżałów i Witków należą nawet do innych okręgów sądowych i politycznych Rożdżałów z przysiółkiem Andrzejówką i wsią Korczynem stanowią jedną parafię o ludności według ostatniej konskrypcji do 2.500 ludzi, przyłączenie więc do Witkowa nowego, oddalonego 1½ mil jest sprzeczne z postanowieniami kas spółkowych Raiffeisena.

Że mieszkańcy Rożdżałowa nie wiedzieli nie o przyłączeniu ich do Witkowa, świadczy pod ./ dołączone pismo Zwierzchności gminnej.

Druga podobna sprawa, to założenie kasy w Kudobińcach pow. Zborów. I tu odmówiono założenia z tego powodu, że wieś ta ma należeć do kasy w Ałustogłowach. Patronat nie pytając gminy czy chce, przyłącza wieś z ludnością 705 mieszkańców do kasy we wsi, gdzie ludność wynosi 517 mieszkańców.

W obu wypadkach uczyniło to dlatego, ażeby w Rożdżałowie i Kudobińcach nie zakładać ruskich kas.

Są to tylko dwa wypadki na sto podobnych.

Z tego powodu zapytujemy Wys. Wydział kraj.:

Czy skłonny jest polecić biuru Patronatu nad spółkami systemu Raiffeisena, ażeby nie wymawiając się bezpodstawnymi argumentami, przystąpił do

założenia spółek Raiffeisena i Rożdżałowie pow. Sokal i Kudobińcach pow. Zborów?

Czy skłonny jest Wysoki Wydział kraj. polecić biuru Patronatu, ażeby na przyszłość, gdy zakłada spółkę dla kilku gmin — przedtem wysłuchał opinie tych gmin, względnie Rad gminnych czy chcą należeć do tej spółki i ażeby wbrew woli mieszkańców nie postępował.

Interpelant:

Sodomora.

Lewicki, Kurowiec, Petruszewicz, Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Sandulak, Dumka, Skwarko, Winniczuk, Korol, Krynicki, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty.

Z Urzędu gminnego stwierdza się, niniejszem, że tut. gmina nie zaliczała i nie zalicza się do okręgu działalności spółki systemu Raiffeisena w Witkowie nowym.

Rożdżałów, dnia 7. lipca 1910.

(L. S.) Daniel Żerebecki.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Korola i tow. do c. k. Komisarza rządowego w sprawie nieustawowego zarządzenia c. k. Starostwa w Bóbrce, wydawanie wykazów obowiązanych do poboru wojskowego w języku polskim.

Okólnikiem c. k. Starostwa w Bóbrce z 10/X. t. r. l. 31.142 wezwano wszystkie urzędy parafialne, by na dołączonych do tego okólnika drukach, wystawionych w języku ruskim i polskim, nadesłali c. k. Starostwu tylko w języku polskim.

Podając ten fakt prowokacji ruskiej ludności do wiadomości c. k. Rządu zapytują podpisani:

1) czy wiadomy ten fakt c. k. Rządowi;

2) czem usprawiedliwi to nieustawowe postępowanie c. k. Starostwa w Bóbrce;

3) jakie środki myśli przedsięwziąć by na przyszłość podobne naruszenia ustawy były niemożliwe.

Lwów, dnia 16/XI. 1910.

Interpelant:

Korol.

Skwarko, Kiweluk, I. Sandulak, A. Staruch, Kurowiec, T. Staruch, Makuch, Sodomora, Winniczuk, Hanczakowski, Dumka, Dr. Lewicki, Tracz, Krynicki, Krysovaty.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń; z wnioskiem nagłym postąpi regulaminowo, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek wzywa do odczytania złożonego oświadczenia.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Na protest pp. Dra Lewickiego i tow. wniesiony do protokołu obrad Sejmu krajowego z dnia 15. listopada 1910 przeciw przebiegowi posiedzenia sejmowego z dnia 14. listopada 1910, wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na tem posiedzeniu następujące

Oświadczenie.

Podpisani na proteście posłowie Dr. Kość Lewicki, J. Kiweluk, Dr. Kurowiec, L. Winniczuk, Paweł Dumka, Petruszewicz, T. Staruch, A. Staruch, Skwarko, Sodomora, Dr. Makuch, Sandulak od szeregu dni w Izbie poselskiej trąbią,

gwizdzą, biją w pultry i t. d. w tym celu aby zakłócić spokojne prowadzenie obrad, obniżyć powagę Sejmu i uniemożliwić powzięcie obrad.

Ztąd pochodzi, że posłowie przy rozprawie budżetowej przemawiający chcąc się ochronić od krzyków, gwizdań, trąbień i t. d., które wyprawiają ustawicznie i rozmyślnie posłowie klubu ukraińskiego, przemawiają z trybuny referentów, do czego w myśl regulaminu są uprawnieni.

Stwierdzają podpisani na oświadczeniu niniejszem posłowie, że każdy z posłów, który się do trybuny zbliży, a któremu na tem zależy aby mowcę słyszał usłyszeć go może, a niezgodne jest z prawdą, by mowca, a w danym wypadku poseł Battaglia, tylko do stenografów mówił i by go posłowie lub Ekscelencyja Marszałek słyszeć nie mogli.

Jeżeli posłowie klubu ukraińskiego nie mają ochoty słuchać mowcy, a nie mają widocznie ochoty, skoro sami krzyki, gwizdania, trąbienia i t. d. wyprawiają to chyba sami sobie winę przypisać muszą a protest przez nich wniesiony, nie może być uważanym za uzasadniony.

Ponieważ wobec tego okoliczności w proteście przytoczone nie są tego rodzaju, aby na nieważność obrad sejmowych wpływały lub nieważność tych obrad powodowały, ponieważ nadto żaden z posłów, ani też żadna z osób, do Izby poselskiej należąca, nie stawia przeszkód protestującym w braniu udziału w obradach sejmowych, a przeciwnie sami protestujący przez gwizdanie, trąbienie i t. d. starają się dobrowolnie i rozmyślnie w niemożności brania udziału w obradach, przeto postępowanie na posiedzeniu obrad dnia 14. listopada 1910 uważane być musi za zgodne regulaminem, a nielegalność obrad na tem posiedzeniu wprost jest wykluczona.

W przeciwstawieniu do tego, co się wyżej powiedziało, postępowanie posłów klubu ukraińskiego jest nielegalne, przeciwne regulaminowi.

Lwów, 15. listopada 1910.

Maiss, Leo, Battaglia, Wereszczyński, Witkowski, A. Lubomirski, Stapiński, Skarbek, Jabłoński, Sala, Skrzyński, Krężel, Sare, Bednarski, Merunowicz, Halban, Onyszkiewicz, Jampolski, Konopka, Götz, Doliński, Hupka, Urbański, Horodyski, A. Brunicki, Pilat, Rutowski, Thullie, Wodzicki, J. Brunicki, Jaworski, Moysa, Potocki, Stadnicki, Jahl, Milewski, Oberłyński, Gołuchowski, Rittel, Rayski, Witos, Jędrzejowicz, K. Lubomirski, Brykczyński, Laskowski, Garapich, Niezabitoski, Wrześniowski, Czartoryski, Pator, Winc. Kraiński, Wł. Kraiński, Zamoyski. J. Korytowski, Mars, Federowicz, Bernardzikowski, Cielecki, Stefczyk, Komorowski, Tertil, St. H. Badeni, Jaworski, Vivien, Tarnowski, Lewakowski, Landau, Wrześniowski, Gniewosz, Długosz, Sobolewski, Bojko, Czartoryski, Gorayski, Czecz, Baworowski, Ptak, Styła, Bis, Schnell, Cipser, Ciuchciński.

Marszałek oznajmia, że oświadczenie to będzie dołączone do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia iz dnia 14. b. m.

Marszałek wzywa do odczytania protestu.

Sekretarz p. St. H. Badeni czyta :

Lwów, dnia 15. listopada 1910 r.

Do

J.E. Stanisława hr. Badeniego Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi wnoszą niniejszem po myśli §. 76. regulaminu sejm.

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 15. listopada 1910 r. na 111. posiedzeniu I. sesyj, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności :

Na porządku dziennym tego posiedzenia był, jako punkt pierwszy, dalszy ciąg rozprawy budżetowej nad sprawozdaniem komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1911.

Podpisani podnoszą, że i na tem posiedzeniu jak i na poprzednich debaty budżetowej nie było faktycznie i być nie mogło.

Do debaty potrzeba mowców; trzeba możliwości słyszeć tych mowców, ażeby mózdz ich wywody ewentualnie zbijać.

Możność ta powinna być dana wszystkim członkom, inaczej bowiem rozprawa przestaje być rozprawą.

Tymczasem podczas całej rzekomej rozprawy budżetowej z powodu obstrukcyi rusko-ukraińskich posłów był na sali sejmowej taki hałas, krzyki, świsty, bicie pulpitemi i t. p., że o tem, ażeby można było słyszeć jakie przemówienie — i mowy nie było.

Wprawdzie posłowie Hupka, Wasung i A. Brunicki wychodzili na trybunę i tam przemawiali stenografom do ucha jakies rzeczy, jednak zdaje się nam, że przemówień tych do uszu stenografom dyktowanych trudno uważać za rozprawę budżetową, bo nietylko stenografowie, ale każdy poseł ma prawo słuchać mowcy i możność ta słuchania mowcy ma być mu dana, a to jest rzeczą Marszałka. Jak już podniesiono, z powodu obstrukcyi technicznej rusko-ukraińskich posłów — możność brania udziału w rozprawie budżetowej — stała się niemożliwą.

Nie można więc rzekowej rozprawy budżetowej na tem posiedzeniu przeprowadzonej uważać za prawidłową i ważną, bo według postanowień §. 39. i następnych regulaminu sejmowego - rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom dostępne i zrozumiałe, a ponieważ, jak to powyżej powiedziano - dostęp i zrozumienie rozpraw były wykluczone, przeto uważamy przeprowadzoną na 111 posiedzeniu I. sesji IX. peryodu Sejmu galicyjskiego rzekomą dyskusję budżetową za nieważną - zakładamy przeciw temu systemowi prowadzenia obrad i przeciw takim obradom ten protest, i wnosimy na odczytanie go na najbliższem posiedzeniu Sejmu, powołując się w tym względzie na zgłoszony już ustnie protest posła K. Lewickiego - i w końcu na dołączenie tego protestu do protokołu obrad.

Lewicki, Kiweluk, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Petruszewicz, Sodomora, Winniczuk, Sandulak, Dumka, T. Staruch, A. Staruch.

Marszałek oznajmia, że protest ten będzie dołączony do protokołu obrad dzisiejszego posiedzenia i z dnia 15. b. m.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniem Komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1911.

Marszałek udziela głosu p. Bandrowskiemu.

P. Bandrowski wchodzi na mównicę.

W tej chwili powstaje na ławach posłów klubu ukraińsko-ruskiego wrzawa, trąbienie, gwizdanie, dzwonienie, bicie pulcami, które trwają dalej.

P. Bandrowski przemawia z mównicy.

Marszałek udziela głosu członkowi Wydz. kraj. p. Pilatowi.

Przemawia z mównicy członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Marszałek udziela głosu p. Starzyńskiemu.

Przemawia z mównicy p. Starzyński.

Marszałek udziela głosu p. Maryewskiemu.

Przemawia z mównicy p. Maryewski.

Po ukończeniu przemówienia p. Maryewskiego, Marszałek oznajmia, że uznaje w myśl §. 18 regulaminu, wobec odbycia przeszło pięć godzin trwających ośm posiedzeń, rozprawę nad budżetem i nad ustawą finansową za zamkniętą, i wzywa p. Pinińskiego w zastępstwie sprawozdawcy do odczytania projektu ustawy finansowej.

P. Piniński, w zastępstwie sprawozdawcy generalnego p. Kozłowskiego odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na rok 1911 ustanawia się wydatki funduszu kraj. w sumie 63,356.178 koron, a dochody własne tego funduszu w sumie . . . . . 39,179.349 koron.

II 1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1911, pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatków od domów wolnych po 72 h. od każdej korony całej przypisanej należyłości tych podatków;

b) dodatek do państwowych lezpo-

średnich podatków osobistych wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości po . . . . . 78 h. od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych w wysokości po . . . . . 67 h. zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po . . . . . 73 h.

3. Kwoty przyzwolone na rok 1911 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu funduszu krajowego, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego:

a) w rubryce I między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II między literami a, d, e, f, pozycji 18, oraz między pozycją 17 (na dyurna Urzędu pośrednictwa pracy), a rubrykę XVI. pozycją 9 (wydatki rzeczowe Urzędu pośrednictwa pracy);

c) w rubryce VIII., między pozycjami 6 i 7 tudzież między pozycjami 11, 12, 13 i 14;

(d w rubryce X., między pozycjami 30c i 32, dalej 35, 41 i 42, dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rze-

szowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie, Wulce kapitańskiej i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki z wyciecznych wydatków tych zakładów, wreszcie między pozycjami 96b (1-8) i poz. 96 (ad 12);

e) w rubryce XI., między pozycjami 1, 2 i 6;

f) w rubryce XII., między pozycjami 105 i 187; 173, 175, 177 i 178, wreszcie między pozycjami działów A, B, C i E, w granicach każdego z tych działów z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby z nieużytej pożyczki z r. 1909 w kwocie 3,709.805 K, pozostawił w rachunku roku 1910 kwotę 2,089.376 K, a do rachunku roku 1911 przeniósł kwotę 1,620.429 K.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej, aż do wysokości 2,860.804 K, w gotówce, przeznaczonej na pokrycie reszty niedoboru r. 1911.

V. Sejm, zastrzegając się przeciw opieraniu całej akcji, zmierzającej do sanacji finansów państwowych i krajowych, prawie wyłącznie na podwyższeniu podatku od wódki, demaga się, aby cała podwyżka podatku od wódki była przeznaczoną jak w roku 1901, dla skarbow krajowych.

Izba uchwała wszystkie pozycje dochodów i wydatków wszystkich rubryk budżetu kraj. ua r. 1911 według wniosków Komisji, wraz z jej rezolucjami, jakoteż ustawę finansową w drugim czytaniu.

Są to Rub. I — XVI wyd. i doch. które według wniosków Komisji i wraz z jej rezolucjami opiewają:

Rubryka I.

(Poz. 1—12 wydatków i 1 dochodów).

Reprezentacya kraju.

(Sprawozdawca p. Witold Korytowski).

Wysoki Sejm raczy uchwalić

wszystkie pozycye wydatków i dochodów w rubr. I. budżetu na rok 1911 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, mianowicie:

Wydatki poz. 1—12 w łącznej kwocie	194.250 K.
Dochody poz. 1 w kwocie	50 K.

Rubryka II.

(Poz. 1—26 wydatków i poz. 1—10 dochodów).

Z a r z ą d.

(Sprawozdawca p. Witold Korytowski).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Rubr. II. budżetu na rok 1911 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, a mianowicie:

Wydatki poz. 1—26 w łącznej kwocie	2,399.427 K.
Dochody poz 1—10 „ „ „	366.442 K.

2) Sejm wzywa Wydział krajowy, aby poruszone przez komisję budżetową niedogodności i braki w urządzeniu gmachu sejmowego jak najspieszniej usunął, względnie dotyczące wnioski przedłożył na najbliższej sesji sejmowej.

3) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności biura prezydyjalnego Wydziału za czas od 1. lipca 1909 do końca czerwca 1910 przekazane uchwałą Sejmu z dnia 22. września 1910 komisji budżetowej.

4) Petycyę LS. 6.405 inżyniera Wydziału krajowego, Władysława Piotrowskiego w Borszczowie o udzielenie mu bezprocentowej zaliczki na płacę w wysokości 3.000 K zwrotnej w ciągu lat dziesięciu, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Rubryka III.

(Poz. 1—40 wydatków i 1—9 dochodów).

S p r a w y z d r o w o t n e.

(Sprawozdawca p. Jabłoński).

Wydział krajowy prelininuje wydatki w tej rubryce w łącznej sumie . . . . . 6,667.860 K
(wraz z preliminarzami trzech zakładów krajowych).

Komisya budżetowa przyjmując je, proponuje jeszcze kilka zmian, mianowicie dodaje w wydatkach:

1) w budżecie szpitala lwowskiego (na laboranta w pracowni röntgenowskiej)	720 K
2) w rub. III. poz. 2. Zapomogi na koszta leczenia w sanatoryach tuberkulicznie chorych podwyższa z 12.000 K na 14.000 K, t. j o	2.000 „
3) w rubr. III. poz. 29a. Tatrzańskie ochotnicze pogotowie ratunkowe	600 „
4) w rubr. III. poz. 30a. Redakcyi „Rocznika lekarskiego“ (nadzwyczajne)	500 „
5) w rubr. III. poz. 30b. Redakcyi „Nasze zdroje“ (nadzwyczajne)	<u>300 „</u>
Razem podwyższa komisya o	<u>4.120 „</u>
Suma wydatków rubr. III. wynosić więc będzie	6,671.980 K
Dochody poz. 1—9 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego w łącznej sumie	2,554.374 „

Tem samem załatwione petycje do Ls. 6.742/4.925, 6.864/5.024, 6.904/5.061, 6.294/4.506, 6.520/4.785, 6.651/4.845, 6.378/4.590, 6.403/4.613, 6.404/4.614, 6.320/4.532, 7.107/5.220.

Petycje Ls. 6.743/4.926, 6.488/4.696, 5.963/5.095 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego wstawienia do budżetu na r. 1912.

Petycje Ls. 6.379/4.591, 6.623/4.817, 6.749/4.932 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Petycję Ls. 6.699/4.832 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego wniosku na rok 1912.

Rubryka III.

S p r a w y z d r o w o t n e.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Do pozycyi 4, wydatków, oraz do pozycyi 1. dochodów budżetu krajowego w rubryce III.

(Sprawozdawca p. Battaglia).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by dla podniesienia poziomu jakościowego krajowej służby szpitalnej, jak najrychlej przystąpił do reorganizacji

tej służby, zarówno co do przygotowania jej do zawodu, jak i co do warunków jej bytu, tudzież by jak najrychlej przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski w tej mierze.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zastanowił się nad sprawą ujednolicenia norm emerytalnych dla wszystkich funkcyonaryuszy krajowych i przedstawił Sejmowi wnioski w tej mierze na najbliższej sesyi.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przygotował i przedstawił Sejmowi wnioski co do rekonstrukcyi i zmodernizowania gmachu szpitala powszechnego we Lwowie w takim czasie, aby przebudowa ta mogła rozpocząć się bezpośrednio po ukończeniu budowy klinik.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wziął poprawę wiktury służby w szpitalu powszechnym we Lwowie pod rozwagę i z wykonania tego polecenia zdał Sejmowi sprawę na najbliższej sesyi.

5. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o budowie krajowego Zakładu dla chorych zakaźnych przy szpitalu lwowskim.

6. Sejm zatwierdza przedłożony plan i kosztorys budowy pawilonów obecnie na 120 łóżek dla chorych zakaźnych przy szpitalu lwowskim obliczony na kwotę 1,200.000 K.

7. Sejm zmieniając pierwotną uchwałę swą z dnia 24. stycznia b. r. co do przyznanego tymczasowego kredytu na cel powyższy w kwocie 400.000 K, upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki na koszt budowy powyższej w sumie 1,200.000 K, względnie w takiej kwocie, jaka okaże się potrzebną dla uzyskania tego kapitału w gotówce.

8. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do budżetu krajowego odpowiednich rat anuitetowych na umorzenie tej pożyczki przez cały okres amortyzacyjny.

9. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o objęciu na własność kraju szpitala św. Zofii do wiadomości i zatwierdza powiększenie etatu służby lekarskiej pomocniczej przy krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie o dwóch sekundaryuszów II. klasy i o jednego praktykanta adjutowanego.

10. Sejm zatwierdza wstawione do Rubryki I. preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1910:

a) Płace dla dwóch kierowników oddziałów szpitala św. Zofii po 2.400 K rocznie — tudzież remuneracyę dla kierownika oddziału zakaźnego w tym szpitalu w kwocie 1.200 K rocznie;

b) Sejm zatwierdza wstawioną w Rubryce I. preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1911 kwotę 2.400 K jako wynagrodzenie za kierownictwo pracowni roentgenologicznej.

11. Sejm zatwierdza kosztorys robót inwestycyjnych w budynku szpitala św. Zofii obliczony na kwotę 91.230 K i upoważnia Wydział krajowy do wsta-

wienia do preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1912 kredytu w kwocie 40.000 K jako resztę wydatku na dokończenie robót inwestycyjnych w budynku szpitala św. Zofii.

12. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by dla pokrycia faktycznego niedoboru administracyjnego Towarzystwa szpitala św. Zofii za rok 1909, udowodnionego szczegółowymi rachunkami, w kwocie nie wyższej od 16.900 K 71 h, wstawił odpowiednią kwotę w Budżet na rok 1912.

13. Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu petycję (L. s. 6.270) Dra Czarnika i Dra Schramma o zrównanie z prymaryuszami szpitala powszechnego, do ponownego rozpatrzenia i sprawozdania na najbliższej sesji.

Rubryka III.

Do poz. 6. wydatków i poz. 2. dochodów.

S p r a w y   z d r o w o t n e.

Krajowy Zakład dla obłąkanych w Kulparkowie.

(Sprawozdawca p. Petruszewicz).

Wysoki sejmie!

Komisja budżetowa na rok 1911, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego preliminarzuje wydatki i dochody krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, mianowicie:

Wydatki w łącznej sumie	1,055.312 K
Dochody „ „ „	956.186 „

Dalej komisja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przedłożone przez Wydział krajowy do L. W. 101.982/1910 w wykonaniu uchwalonego w poprzednim roku polecenia sprawozdanie o zaprowadzeniu w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu, przyjmuje się do wiadomości z wezwaniem, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski wraz z kosztorysami elektrycznego oświetlenia w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, jakoteż zaprowadzenia tamże własnego wodociągu.

2. Petycję L. 6.364 Emilii Neusser o udzielenie jednorazowej zapomogi, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

3. Petycję l 6.848 służby etatowej krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania z ewentualnym projektem unormowania płac tejże służby zgodnie z żądaniem patentów.

4. Petycyę l. 6.781 Stefana Szypilko i tow., L. 6.792 Piotra Kijaczka i L. 6.992 Justyny Osiniczuk o uwolnienie od zapłacenia kosztów leczenia, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia i ewentualnego uwzględnienia.

Rubryka III.

(Do poz. 7. wydatków i poz. 3. dochodów).

S p r a w y z d r o w o t n e.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie).

(Sprawozdawca p. Stan. Jabłoński).

Komisya budżetowa wnosi:

Wydatki zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	809.270 K
Dochody " " " "	612.473 „

Zarazem komisya budżetowa wnosi:

1. Wzywa się Wydział krajowy: aby w wykonaniu rezolucyi uchwalonej przez Sejm w dniu 29. października 1908, już na najbliższej sesji sejmowej przedstawił plany i kosztorysy rekonstrukcyi sal przyjęć i pawilonów dla chorych wewnątrznie.

2. Petycyę do L. 6.774/4.952 Dr. Stan Dobry o zwrot wydatków na pracownię bakteriologiczną odstępuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

3. Petycyę do L. 7.001/5.131 Aleksandry Weissowej, wdowy po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia, ewentualnie postawienia wniosku.

Rubryka IV.

Pozycya 1 do 45 wydatków.

D o b r o c z y n n o ś ć.

(Sprawozdawca p. Niezabitowski.)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Poz.		zwyczajne:	nadzwycz.:
1.	Dom ubogich i sierót w Krakowie	10.848 K	— K
„ 2.	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000 „	— „

		zwyczajne :	nadzwycz :
Poz. 3.	Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrność“ we Lwowie	2.400 K	— K
„ 4.	Zakład dla osieroconych dziewcząt imienia ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyślu	1.000 „	— „
„ 5.	Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie	400 „	— „
„ 6.	Towarzystwo j. w., XIV. i XV. półroczna rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K, dla fundacyi domu podrzutek w Lwowie, na budowę zakładu opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie. (Ostatnia rata 1. października 1938)	— „	3.575 „
„ 7.	Ryczałt na zasiłki dla ochronek, do rozporządzalności Wydziału krajowego	10.000 „	— „
„ 8.	Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie	200 „	— „
„ 9.	Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na lwowską kolonię wakacyjną zasiłek stały	400 „	— „
„ 9a)	Ruskie Towarzystwo kolonii wakacyjnych, jednorazowo	— „	200 „
„ 10.	Towarzystwo imienia św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200 „	— „
„ 10a)	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego we Lwowie — na przytulisko dla sług jednorazowo	— „	200 „
„ 11.	Towarzystwo opieki nad sługami imienia św. Jadwigi we Lwowie	400 „	— „
„ 12.	Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu, im hr Sołtykowej	200 „	— „
„ 13.	Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	1.000 „	— „
„ 14.	Zakład im. św. Jadwigi w Krakowie (stała subwencya)	1.200 „	— „
„ 15.	Przytulisko Brata Alberta we Lwowie i w Krakowie	10.000 „	— „
„ 16.	Ks. Siemaszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy, dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców“ w Krakowie	1.600 „	— „

	zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 17. Towarzystwo budowy tanich mieszkań dla robotników katolickich w Krakowie (IX. rata z 28-lecia na umorzenie pożyczki 40.000 K w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902)	— K	1.600 K
„ 18. Na zasiłki dla weteranów z r. 1831 i dla uczestników powstania z r. 1863, do dyspozycji Wydziału krajowego	4.500 „	— „
„ 19. Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót	2.000 „	— „
„ 20. I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie	200 „	— „
„ 21. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie	200 „	— „
„ 22. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi lwowskiej	— „	200 „
„ 23. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi przemyskiej	— „	200 „
„ 24. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi stunisławowskiej	— „	200 „
„ 25. Kongregacja ruska Sióstr Służebniczek w Krystynopolu (do rozporządzalności Wydziału krajowego, w porozumieniu z gr.-kat. Ordynaryatami)	1.000 „	— „
„ 26. Zgromadzenie SS. Służebniczek Najśw. Rodziny Maryi w Starej Wsi	— „	2.000 „
„ 27. Gminie m. Nowego Sącza, na opłatę odsetek (4% od pożyczki 400.000 K zaciągniętej na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje (XVI. rata z 20-lecia)	— „	7.040 „
„ 28. Gminie m. Mikuliniec, VI. rata na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K zaciągniętej na lat 10, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje	— „	410 „
„ 29. Dla pogorzalców, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego	— „	15.000 „
„ 30. Zakład opieki nad opuszczonemi dziećmi w Krakowie (zakład p. Żurowskiej)	— „	1.500 „

	zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 30a) Przytulisko dla drobnych sierót, pod opieką św. Józefa we Lwowie, jednorazowo	— K	700 K
" 31. Na kolonie wakacyjne dla Lwowa do rozporządzenia Wydziału krajowego	400 "	— "
" 32. Na kolonie wakacyjne dla Krakowa do rozporządzenia Wydziału krajowego	400 "	— "
" 33. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia im. św. Wincentego a Paulo we Lwowie XII. i XIII. rata umorzenia reszty pożyczki 20,000 K zaciągniętej w galic. Kasie oszczędności	1,230 "	— "
" 34. Zarząd centralny Związku katolickich towarzystw i zakładów dobroczynnych, na umorzenie pożyczki 120 000 K, zaciągniętej na budowę domu dla wszystkich stowarzyszeń robotniczych katolickich we Lwowie, (w myśl uchwały sejm. z 18. marca 1907)	— "	6,300 "
" 35. Koszta utrzymania rozmaitych osób w zakładach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin (ryczałtowo)	15,000 "	— "
" 36. Katolicki Związek kobiet polskich na tanią kuchnię studencką	— "	1,200 "
" 37. Stowarzyszenie Rady opiekuńczej w Krakowie (Opieka nad sierotami)	— "	2,000 "
" 38. Dom opieki dla dziewcząt we Lwowie	— "	400 "
" 39. Stankiewiczowa Julia, wdowa po ostatnim czwartaku, jednorazowo	— "	200 "
" 40. Towarzystwo dwucentowych wkładek w Przemyślu	200 "	— "
" 41. Zakład wychowania sierót izraelickich w Krakowie	— "	400 "
" 42. Towarzystwo wzajemnej pomocy organistów diecezji krakowskiej, jednorazowo	— "	200 "
" 43. Gminie m. Przemyślany jednorazowa subwencja na regulację spalonych dzielnic, do dyspozycji Wydziału krajowego	— "	5,000 "
" 44. Związek katolickich kobiet polskich we Lwowie dla opieki nad młodemi kobietami, jednorazowo	— "	500 "

	zwyczajne:	nadzwyczaj:
Poz. 45. SS. Serafitki w Oświęcimiu, jednorazowo	— „	1.000 „
Suma wydatków	66.978 K	50.025 K
Razem	117.003 K	

Dochodów rubryka ta nie ma.

Powyższemi pozycjami załatwione zostały petycye do L. s. 6.837, 6.701, 6.334, 6.552, 6.794, 6.323, 6.407, 7.152, 6.840, 6.295, 6.765, 6.645, 6.491, 7.152.

Do ryczałtu na zasiłki dla Ochronek poz. 7., odsyła się petycye do L. s. 6.421, 6.424, 6.567, 6.275, 6.592, 6.593, 6.602, 6.700, 6.703, 6.713, 6.748, 6.797, 6.826, 6.322, 6.384, 7.466, 7.020, 7.024, 7.089, 7.092, 7.145, 6.626, 6.508, 6.787.

Do ryczałtu na zasiłki dla pogorzalców poz. 29., odsyła się petycye do L. s. 6.339, 6.340, 6.341, 6.342, 6.343, 6.344, 6.345, 6.698, 6.780, 6.825, 6.902, 6.903, 7.010, 7.021, 7.097, 7.182, 7.183.

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosków petycye do L. s. 6.589 Towarzystwa „Syla“ we Lwowie, L. s. 6.858 Towarzystwo św. Salomei z Żółkwi, L. s. 6.962 „Żinocza Hromada“ w Staninie L. s. 7.059 Wydziału powiatowego w Brodach o zapomogę na budowę gniazda sierociego.

Do możliwego uwzględnia z fundusza szpitala św. Łazarza petycya do L. s. 6.366 Heleny Stroińskiej.

Przechodzi się do porządku dziennego nad petycjami: L. s. 6.324 Towarzystwa św. Piotra w Przemyślu dla ubogich cerkwi, L. s. 6.338 komitetu budowy kościoła w Dolnej wojniłowskiej, L. s. 6.490 Stowarzyszenia św. Zyty w Stanisławowie, L. s. 6.556 ks. Stan. Tyczkowskiego o zapomogę na budowę kościoła, L. s. 6.776 Komitetu budowy kościoła w Kossocicach, L. s. 6.872 Komitetu budowy kościoła w Budapeszcie, L. s. 7.013 Wiktorii Czekało o zapomogę.

Rubryka V.

Pozycya 1—7 wydatków i poz. 1—2 dochodów.

O ś w i a t a i s z t u k a.

Dział I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

Dział II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

(Sprawozdawca p. Kozłowski).

Komisya budżetowa wnosi:

Wydatki.

I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

Poz. 1. Akademia umiejętności w Krakowie:	zwyczajne:	nadzwycz.:
a) zasiłek stały	70.000 K	
b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej Akademii umiejętności w Archiwum watykańskim, jako pierwsza rata z uchwalonej na ten cel subwencji 12.000 K, rozłożonej na trzy lata	4.000 „	
c) na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem (do rozporządzalności Wydziału krajowego)	5.000 „	
d) dla Biblioteki polskiej w Paryżu	<u>6.000 „</u>	85.000 K — K

Do rubryki V. pozycyi 1e) raczy Wysoki Sejm wstawić:

Pozycyę 1e): na wybudowanie nowego gmachu dla Akademii Umiejętności, I rata na umorzenie przez 35 ¹ / ₂ lat umarzalnej pożyczki	27.000 „	— „
---	----------	-----

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na umorzenie pożyczki zaciągniętej przez Akademię Umiejętności w kwocie 450 000 K wstawił przez 35¹/₂ lat od roku 1911 począwszy do budżetu krajowego kwotę 27.000 K

Poz. 2. Szesnastu członków Rady szkolnej krajowej:

a) stałe pobory	32.000 K		
b) na koszta podróży zamiejscowych członków Rady szkolnej krajowej (do jej zozporządzenia)	4.800 „	<u>36.800 „</u>	— „
Suma działu I.		<u>148.800 K</u>	— K

Komisya budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujące rezolucye do uchwały:

1. Sejm wzywa ponownie Radę szkolną krajową, ażeby poczyniła potrzebne zmiany w regulaminie Rady szkolnej krajowej, a mianowicie, ażeby sprawy aprobaty ksiązek szkolnych dotychczas rozstrzygane w sekcyach, zastrzegala do decyzji pełnej Rady.

2. Sejm ponownie wzywa c. k. Rząd, ażeby zapewniając inspektorom szkolnym krajowym dostateczną fachową pomoc, umożliwił im częstsze zwiedzanie szkół.

3. Sejm wzywa ponownie Radę szkolną krajową, aby podawała do wiadomości Sejmowi ilość szkół corocznie lustrowanych przez inspektorów szkolnych krajowych.

4. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby ustanowieniem referentów i pomnożeniem sił kancelaryjnych przy c. k. starostwach, zapewnił inspektorom okręgowym dostateczną pomoc i umożliwił im w ten sposób częstsze lustracje szkół.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w preliminarz budżetu na rok 1911 wstawił płace potrzebne w celu ustanowienia posady drugiego inspektora dla tych powiatów, w których tego zachodzi potrzeba.

6. Sejm wzywa ponownie Redę szkolną krajową, aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym zastanowiła się nad utworzeniem stałego oddziału budowniczego dla budowy szkół bążto przy Wydziale krajowym, bążto przy Radzie szkolnej krajowej.

II. Wydatki na publiczne szkołu ludowe.

	zwyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz. 3. Wydatki funduszu szkolnego krajowego	22,109.604 K	80.721 K
" 4. Wydatki funduszu szkolnego emerytalnego . . . . . (wedle osobnych sprawozdań Komisji budżetowej).	2,036.100 "	— "
" 5. Na oprocentowanie i amortyzację pożyczki emisyjnej 10,000.000 K na budowę nowych szkół ludowych:		
a) VI. i VII. rata kapitału wraz z 4% odsetkami	267.450 K	
b) 2% podatek rentowy od ku- ponów	3.919 "	
c) koszta administracji, druki, inseraty. koszta losowania, portorya i t. d.	730 "	— " 272.099 "
Wydatek pod poz. 6. Na subwencye dla istnie- jących już internatów wynosić będzie	40.000 K	— "
Poz. 7. Na budowę domów dla internatów (wy- datek nadzwyczajny)	— "	70.000 "
Suma wydatków działu II.	24,185.704 K	422.820 K
		24.608.524 K.

Dochody.

Poz. 1. Dochody funduszu szkolnego krajowego (zwyczajne)	3,680.930 K	} Wedle osobnych sprawozdań Komisji budżetowej
Poz. 2. Dochody funduszu szkolnego emerytalnego (zwyczajne)	497.437 "	
Suma dochodów poz. 1. i 2.	4,178.367 K	

Komisya wnosi :

Wysoki Sejm raczy odesłać :

I. Petycyje o zasiłki na utrzymanie internatów :

- 6.702/4.883 Siostry Maryi Rafaeli Kunaszowskiej, Felicjanki, Przełożonej Internatu ul. Janowska l. 38 we Lwowie.
 6.570/4.763 Konwentu Panien Benedyktynek w Przemyśle.
 6.329/4.541 Konwentu Panien Bazylianek w Przemyśle.
 6.711/4.894 Internatu św. Jozefa.
 6.590/4.783 Konwentu Panien Bazylianek w Stanisławowie.
 6.599/4.793 Konwentu Panien Bazylianek we Lwowie.
 6.594/4.788 Konwentu Panien Bazylianek w Jaworowie.
 6.954/5.091 Przełożonej Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek, w Krakowie.
 6.293/4.303 S. M. Franciszki Felicjanki Przełożonej Internatu, ulica Ogrodowa l. 17.
 6.394/4.604 Stowarzyszenie Internatu dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego w Krakowie.
 6.489/4.697 Siostry Franciszki Felicjanki Przełożonej Internatu w Przemyśle, Ogrodowa l. 13 i 17.
 6.761/4.939 Kuratorji Internatu św. Stanisława w Tarnowie.

II. Petycyje o zasiłki na budowę internatów :

- 6.841/5.001 Wydziału Towarzystwa Opieki nad Internatem dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego męskiego w Czortkowie.
 6.395/4.605 Stowarzyszenia Internatu dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego męskiego w Krakowie.
 6.861/5.021 Zarządu Internatu im. Augusta Gorayskiego w Krośnie.
 6.762/4.940 Kuratorji internatu św. Stanisława w Tarnowie.
 6.710/4.893 Internatu św. Jozafata w Stanisławowie.
 6.430/4.638 Siostry Franciszki Felicjanki, Przełożonej Internatu dla seminarzystek w Przemyśle, Ogrodowa l. 15 i 17.
 6.598/4.792 Konwentu Sióstr Bazylianek we Lwowie.
 6.596/4.790 Konwentu Sióstr Bazylianek we Lwowie.
 6.330/4.542 Konwentu Panien Bazylianek w Przemyśle.
 6.578/4.773 Konwentu Panien Bazylianek w Przemyśle.
 6.571/4.766 Konwentu Panien Benedyktynek w Przemyśle.

do Wydziału krajowego dla zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia w granicach przyznanego ryczałtu.

Do rubr. V. poz. 3. wydatków i poz. 1. dochodów funduszu krajowego.

S p r a w o z d a n i e

Komisji budżetowej z preliminarza krajowego funduszu szkolnego na rok 1911.

(Sprawozdawca p. Kozłowski).

Wysoki Sejmie !

Wydatki funduszu szkolnego na rok 1911 przyjmuje Komisya w kwocie . . . . . 22,190.325 K

Komisya przyjmuje wydatki zwyczajne w kwocie	22,109.604 K
a nadzwyczajne	80.721 „

Niedobór na rok 1911 przyjmuje Komisya w kwocie . . . . . 18,509 395 K

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby w myśl art. 3. ustawy z dnia 23. maja 1895 Dz. kraj. Nr. 57. pomnożyła w jak najkrótszym czasie ilość klas i stałych sił nauczycielskich w szkołach ludowych wiejskich, w których frekwencya jednej klasy wynosi stale ponad 30 uczniów, a w szczególności w powiatach: Mieleckim, Tarnowskim, Brzozowskim, Dąbrowskim i Żywieckim.

Z uwagi, że wykazana pod rubryką XI. poz: 26 a) kwota na potrzeby szkół ogólnej natury, jest w stosunku do rosnącej liczby szkół i do wielu wydatków nieprzewidzianej natury za małą, Komisya budżetowa uchwaliła zaproponować Wysokiemu Sejmowi następującą rezolucję: „Poleca się Wydziałowi krajowemu wstawienie do preliminarza na r. 1912 pod rubryką XI. poz. 26 a, na potrzeby szkół ogólnej natury 10.000 K.

Zgadając się na osnowę sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zaliczek na płace nauczycieli szkół ludowych z dnia 8. września 1910, Alegat 726 i na postawione w rzeszonym sprawozdaniu przez Wydział krajowy warunki przedkłada Komisya budżetowa Wysokiemu Sejmowi weioski Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia c. k. Radę szkolną krajową do udzielania stałym nauczycielom szkół ludowych i wydziałowych, obojej płci w wypadkach nadzwyczajnej potrzeby i za przyzwoleniem ze strony Wydziału krajowego — bezprocentowych zaliczek na płacę, w wysokości co najwyżej 3-miesięcznej płacy. Zaliczki te będą ściągane co najwięcej w 20-miesięcznych, po sobie nieprzerwanie następujących ratach.

2. Do budżetu funduszu szkolnego krajowego na rok 1911 wstawia się na zaliczki dla stałych nauczycieli szkół ludowych i wydziałowych — 200.000 K w następnych zaś latach zwroty, pochodzące ze spłaty udzielonych zaliczek, stanowiąc mają fundusz na zaliczki.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wniosek Kleskiego opiewający:

„Celem stworzenia funduszu dla udzielania miastom pożyczek bezprocentowych, zwrotnych w 25 ratach rocznych na budowę budynków szkolnych, upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w sumie 10 (dziesięć) milionów koron“,

przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesji sejmowej.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycję Nr. 6 945/5 078 Zarządu Towarzystwa szkoły ludowej w Tarnopolu, Nr. 6. 427/4.634 Proświty o zasiłki na kursa dla analfabetów i Mr. 6.485/4.693 Zarządu głównego Towarzystwa szkoły ludowej w Krakowie na subwencyę dla dwóch kursów nauki początkowej odsyła się do Rady szkolnej krajowej do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w granicach przyznanego pod rubryką II-Remuneracye i zasiłki poz. 11 a). Zasiłek na kursa dla analfabetów.

Petycję wr. 7.094/5.207 gminy król. miasta Lwowa o subwencyę na cele szkolnictwa, odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania, w porozumieniu z Radą szkolną krajową i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Petycję Nr. 6.550/4 775 nauczycieli i nauczycielek Józefy ze Schrederów Zielińskiej, nauczycielki szkoły ludowej w Woli Zabierzowskiej; Nr. 7.173/5.282 Malwiny Wałzanowej, nauczycielki przy 4-klasowej szkole w Dunajowie w powiecie przemysłańskim; Nr 7.026, 5.154 Floryana Kulikowskiego emerytowanego nauczyciela szkoły etatowej miejskiej w Trembowli; 6.674/4.841 Michała Pagasza z Wielowisi odsyła się do Rady szkolnej krajowej do zbadania i uwzględnienia w granicach przyzwolonego pod rubryką II. poz. 8 w kwocie 60.000 K ryczałtu na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycye 6.458/4.666 Urszulanek w Kołomyi o zwiększenie w części już w r. b. zwiększonego zasiłku na budowę zakładu naukowo-wychowawczego w Kołomyi, petycję 7.022/5 150 Siostry Gottfridy, przełożonej seminaryum żeńskiego w Białej, petycję 6.579/4.774 Bazylianek o zasiłek na prywatną szkołę, 6.594/4.789 Bazylianek w Jaworowie o zasiłek na utrzymanie szkoły, 6.325/4.537 Filii ruskiego Towarzystwa pedagogicznego na utrzymanie prywatnej szkoły. 6.313/4.325 Ruskiego Towarzystwa pedagogicznego na utrzymanie kursów niedzielnych dla robotników i sług, 6.627/4 821 Zboru izraelickiego w Bolechowie o subwencyę na utrzymanie szkoły — odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na r. 1912

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki funduszu szkolnego krajowego

Rubr.	I. Poz 1—7a) Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dopłatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	zwyyczajne	nadzwycz.
		20,476.562 K	— K
„	II. „ 8—11 Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzenia kursów wakacyjnych, rolniczych i specjalnych, oraz remuneracye za roboty ręczne i dla analfabetów	160.200 „	— „

		zwyczajne: nadzwycz.:	
Rubr.	III. Poz. 12. Koszta podróży i diety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych .	60.000 K	— K
"	IV. " 13—16 Dodatek do funduszu szkolnego emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	65.940 "	11.400 "
"	V. " 17. Zasiłki dla funpuszów szkolnych miejscowych na budowę szkół	200.000 "	— "
"	VI. " 18—21. Zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, oraz koszta nadzoru funduszków szkolnych miejscowych	645.618 "	— "
"	VII. " 22. Przybory naukowe ogólnej natury i dla nauu praktycznych	64.400 "	— "
"	VIII. " 23. Biblioteki okręgowe	14.000 "	— "
"	IX. " 24. Konferencye okręgowe	169.284 "	— "
"	X. " 25. Stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich	225.000 "	— "
"	XI. " 26. Rozmaite wydatki	28.600 "	— "
"	XII. " 27. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye	— "	69.321 "
	<u>Suma wydatków . . . . .</u>	<u>22,109.604 K</u>	<u>80.721 K</u>
	Razem	22,190.325 K	

Dochody funduszu szkolnego¹ krajowego.

"	I. " 1—7. Odsetki od kapitałów	71.479 K	— K
"	II. " 8 14. Dochody z dóbr, realności i innych praw	41.042 "	— "
"	III. " 15—25. Dodatki	3,152.703 "	— "

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Rubr.	IV. Poz. 26. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	5.670 K	— K
"	V. " 27. Zapisy i darowizny	— "	— "
"	VI. " 28. Taksy od spadków	240.000 "	— "
"	VII. " 29. Rozmaite wpływy	— "	— "
"	VIII. " 30. Dodatek c. k. Skarbu Państwa	100.886 "	— "
"	IX. " 31. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych	150 "	— "
"	X. " 32. 10 ⁰ / ₀ opłaty od zamężnych nauczycielek	60.000 "	— "
	Suma dochodów własnych	3.680.930 K	— K
	Z porównania ze sumą wydatków	22,109.604 "	80.721 "
	okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w kwocie	18,428.674 K	80.721 K

Razem . . . . . 18,509.395 K

Do rubryki V. poz. 4. wydatków i poz. 2. dochodów funduszu krajowego.

(Sprawozdawca p. Kozłowski).

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o krajowym szkolnym funduszu emerytalnym na r. 1911.

Wysoki Sejmie!

Komisya przyjęła ułożony przez Wydział krajowy preliminarz krajowego funduszu szkolnego emerytalnego do zatwierdzającej wiadomości.

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Wydatki rubryki V. poz. 4. funduszu krajowego w kwocie 2,036.100 K
2. Dochody " V. poz. 2. " " " " " 497.437 "

Rubryka V.

- poz. 8—34. wydatków
- poz. 35—78. wydatków, tudzież 3. i 4. dochodów
- poz. 105—118. wydatków.

Oświata i sztuka.

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.
Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wy-
dawnictwa.

Dział VI. Rozmaite.

(Sprawozdawca p. Głębiński)

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

zwyczajne : nadzwycz. :

Poz.	8.	Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej i Leszczynach, stała subwencya w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902	60.000 K	—	K
"	9.	Na utrzymanie seminarium nauczycielskiego męskiego w Białej	8.000 "	—	"
"	10.	Na utrzymanie prywatnego gimnazjum w Białej	8.000 "	—	"
		Wedle sprawozdania z utrzymania tych szkół za rok 1909, wykazały obie szkoły niedobór w kwocie 43. 873 K. i bez wydatniejszej pomocy ze strony kraju. byt obu szkół przedstawia się jako groźny.			
"	11.	Prywatne seminarium nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie.	2.000 "	—	"
"	12.	Prywatne seminarium nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie.	2.000 "	—	"
"	13.	Dla kursów wyższych dla kobiet im. Adryana Baranieckiego.	2.000 "	—	"
"	14.	Ruskie prywatne seminarium żeńskie, utrzymywane przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie.	2.000 "	—	"
		Komisya proponuje odpowiednie zastrzeżenia „do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową ze względu na to, że zastrzeżenie to rozumie się przy każdej podobnej pozycji.			
"	14 a	Na szkołę ćwiczeń przy seminarium powyższem	1.000 "	—	"
"	15.	Prywatne seminarium nauczycielskie żeńskie w Brodach	1.500 "	—	"

		zwyczajne: nadzwycz. :		
Poz. 16.	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie w Sanisławowie	1.000 K	—	K
„ 17.	Prywatna szkoła średnia żeńska we Lwowie utrzymywana przez Towarzystwo „Gimnazyum żeńskie	2.000 „	—	„
„ 18.	Prywatna szkoła średnia żeńska w Krakowie w charakterze gimnazyalnym, pod zarządem pp. Browicza, Czubka i Tretiaka, zasilek stały	1.000 „	—	„
„ 19.	Na subwencję dla innych żeńskich seminaryów, gimnazyów i liceów, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	8.000 „	—	„
<p>Ze względów na powstanie nowych zakładów zaleconych komisji budżetowej n. p. w Kołomyi, a zarazem chcąc umożliwić Wydziałowi krajowemu udzielenie subwencji dla ruskiego seminaryum w Stanisławowie, utrzymywanego przez Bazylianki w proponowanej w komisji kwocie 1.000 K, wnosi Komisya podwyższenia ryczałtu o 1.000 K.</p>				
„ 20.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie, (w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902)	800 „	—	„
„ 21.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie w załatwieniu odnośnej petycji	9.000 „	—	„
„ 22.	Zakład sierót im św. Heleny we Lwowie	200 „	—	„
„ 23.	Ruski instytut dla dziewcząt w Przemyśle	2.400 „	—	„
<p>Podwyżkę o 1.400 K usprawiedliwia stan długów tego instytutu.</p>				
„ 24.	Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej	1.000 „	—	„
„ 25.	Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską, do rozporządzałości Wydziału krajowego, w porozumieniu z Radą szkolną krajową	28.000 „	—	„
„ 26.	Zakład dla głuchoniemych we Lwowie:			
	a) na stypendya dla wychowanków po 300 K	30.000 K		
	b) na utrzymanie zakładu	5.000 „		

		zwyczajne: nadzwycz.:		
	c) na amortyzację pożyczki K 36.000 na budowę II. piętra, zaciągniętej przez Dyrekcyę zakładu, XII. rata amortyza- cyjna (aż do pierwszego pół- roczna 1934 r.)	1.990 K	36.990 K	— K
Poz. 27.	Szkoła dla głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie		1.000 "	— "
" 28.	Zakład dla ciemnych we Lwowie:			
	a) na utrzymanie Zakładu	7.600 K		
	b) na stypendya dla 10 wycho- wanków po 240 K	<u>2.400 "</u>	10.000 "	— "
" 29.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół Macierz“ we Lwowie		2.000 "	— "
" 30.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Kra- kowie		2.000 "	— "
" 31.	Dla polskich i ruskich Towarzystw gimnasty- cznych „Sokół“ we Lwowie i na prowincyi, ry- czałt do dyskozyeyi Wydziału krajowego		10.000 "	— "
" 32.	Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie, na cele Towarzystwa i wydawnictwa		1.000 "	— "
" 33.	Towarzystwo zabaw tuchowych we Lwowie		3.000 "	— "
	Podwyżkę o 1.000 K uzasadnia rozwój i po- trzeby tego użytecznego Towarzystwa, mają- cego w r. 1909 wydatków 24.000 K			
" 34.	Zgromadzenie sióstr Felicyanek, na utrzyma- nie domu głównego w Krakowie		— "	2.000 "
	Suma działu III.		<u>205.890 K</u>	<u>2.000 K</u>
	Razem		<u>207.890 K</u>	

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. — Wydawnictwa.

		zwyczajne: nadzwycz.:		
Poz. 35.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwer- syteckich we Lwowie		1.010 K	— K
" 36.	Dla zarządu powszechnych wykładów uniwer- syteckich w Krakowie		1.000 "	— "

		zwyczajne: nadzwycz.:		
Poz. 37.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	3.500 K	—	K
„ 38.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Krakowie zasilek stały	3.500 „	—	„
„ 39.	Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Tarnowie	200 „	—	„
„ 40.	Polskie Stowarzyszenie „Strzecha“ we Wiedniu	200 „	—	„
„ 41.	Polskie Stowarzyszenie „Przytulisko“ we Wiedniu	200 „	—	„
„ 42.	Polskie Stowarzyszenie chrześcijańskich robotników „Ojczyzna“ we Wiedniu	200 „	—	„
„ 43.	Biblioteka polska we Wiedniu	400 „	—	„
„ 44.	Towarzystwo „Związek rodzicielski“ we Lwowie	500 „	—	„
„ 45.	Dla fundacyi „Macierz polska“ na wydawnictwa dzieł i peryodycznych pism ludowych	10.000 „	—	„
„ 46.	Towarzystwu „Szkoły ludowej“ na wydawnictwa	1.000 „	—	„
„ 47.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, na wydawnictwa	2.500 „	—	„
	Podwyżkę o 200 K uzasadnia rozwój wydawnictw Towarzystwa.			
„ 48.	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, V. rata na umorzenie części pożyczki hipotecznej, zaciągniętej na budowę własnego domu (z ogólnej przyznanej sumy 10.000 K)	1.000 „	—	„
„ 49.	Towarzystwo nauczycieli religii mojżeszowej w Stanisławowie	200 „	—	„
„ 50.	Zasilek dla czasopisma „Muzeum“	2.000 „	—	„
„ 51.	Na wydawnictwo czasopisma „Kosmos“	1.000 „	—	„
„ 52.	Wydawnictwo dziełek ludowych	2.000 „	—	„
„ 53.	Towarzystwo historyczne we Lwowie, na wydawnictwa	1.400 „	—	„
„ 54.	Towarzystwo im. Adama Mickiewicza, na wydawnictwo jego dzieł, do rozporządzalności Wydziału krajowego	800 „	—	„

		zwyczajne: nadzwycz.:	
Poz. 55.	Towarzystwo ludoznawcze, na wydawnictwo czasopisma „Lud“	500 K	— K
„ 56.	Redakcja dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie	300 „	— „
„ 57.	Redakcja pisma dla dzieci „Mały Świątek“ we Lwowie	200 „	— „
„ 58.	Towarzystwo ruskich kobiet „Żyźń“ we Lwowie, na wydawnictwa	100 „	— „
„ 59.	Na wydawnictwo podręczników w polskich i ruskich szkołach średnich	11.000 „	— „
	Komisya proponuje zgodnie z życzeniem Rady szkolnej krajowej zmianę stylizacji tej pozycji, aby nie krępować Rady szkolnej w użyciu kwoty 11.000 K stosownie do potrzeby.		
„ 60.	Wydawnictwo dwutygodnika „Rodzina i Szkoła“ z dodatkiem naukowym „Wiedza i Praca“ we Lwowie	300 „	— „
„ 61.	Polskie „Muzeum szkolne we Lwowie“	1.500 „	— „
„ 62.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwa	2.500 „	— „
	Rozwój wydawnictw Towarzystwa uzasadnia podwyżkę o 200 K.		
„ 63.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na umorzenie kosztów budowy własnego domu, II. rata z ogólnej sumy 5.000 K	— „	500 „
„ 64.	Na oprocentowanie pożyczki, zaciągniętej w Banku krajowym przez ruski Dom akademicki, subwencya stała	2.000 „	— „
„ 65.	Towarzystwo „Proświta“, na wydawnictwo dzieł ludowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego — (z zastrzeżeniem wypłaty z dołu i po przekonaniu się, że wszystkie wydawnictwa Towarzystwa są pożyteczne i nie zawierają szkodliwych tendencji, tudzież odpowiadają warunkom ustanowionym w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897).	9 000 „	— „
„ 65a.	Na wydawnictwo referatów kongresu Towa-		

		zwyczajne: nadzwycz.:	
rzystwa, jednorazowo, zgodnie z petycją Towarzystwa		— K	1.000 K
Poz. 66.	Towarzystwo im Szewczenki, na wydawnictwa Podwyżkę o 1.000 K uzasadnia rozwój wy- dawnictw Towarzystwa.	17.000 „	— „
„ 67	Towarzystwo im. Michała Kaczkowskiego, na wydawnictwo dzieł ludowych, (z zastrzeże- niem j w. poz. 65)	9.000 „	— „
„ 68.	Bezpłatna „Uczelnia“ w zarządzie Koła To- warzystwa szkoły ludowej im. B. Goldma- na we Lwowie	600 „	— „
„ 68a.	Dla żydowskiej czytelni ludowej w Krakowie, do rozporz. Wydziału krajowego zgodnie z petycją Ls. 6333	200 „	— „
„ 69.	Koło szkoły ludowej im. B. Goldmanna, do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.000 „	— „
„ 70.	Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie	1.500 „	— „
„ 71.	Ks. Dzułyński, gr. kat. proboszcz w Łapszy- nie, na wydawnictwa ruskie „Posłannik“ i „Książeczki misyjne“ do rozporządz. Wydz. krajowego	800 „	— „
„ 72.	OO. Bazylianie na wydawnictwk pism religij- no-moralnej treści	400 „	— „
„ 73.	Krakowskie Towarzystwo techniczne, na wy- dawnictwo czasopisma „Architekt.“. . . . . Podwyżkę o 600 K uzasadniają znaczne koszta tego pożytecznego wydawnictwa.	1.000 „	— „
„ 74.	Towarzystwo politechniczne we Lwowie, na wydawnictwo czasopisma technicznego	1.000 „	— „
„ 75.	Towarzystwo numizmatyczne w Krakowie, na wydawnictwo „Wianomości numizmatyczno- archeologicznych“	400 „	— „
„ 76.	Na wydawnictwo „Biblioteki politechnicznej“, VII. rata z subwencji 10.000 K. płatnej w 10 latach	1.000 „	— „
„ 77.	Czytelnia polska w Białej — subwencya na umorzenie pożyczki 14.000 K na budowę		

		zwyczajne : nadzwycz.:	
	domu — IV. rata z 28-lecia (patrz pozycya 4. dochodów)	500 K	— K
Poz. 78.	Szkoła nauk politycznych w Krakowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	5.000 „	— „
	<u>Sum działu IV. . . . .</u>	<u>100.400 K</u>	<u>1.500 K</u>
	Razem	101.900 K	
Dział VI. Rozmaite.			
Poz. 105.	Dla stowarzyszeń akademickich, ryczałt do rozporządzalności Wydziału kraj.	5.000 K	— „
„ 106.	Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw, mających na celu wspomaganie ubogich uczniów, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	2.000 „	— „
„ 107.	Towarzystwo im. św. Stanisława Kostki, opieki nad terminatorami we Lwowie	200 „	— „
„ 108.	Związek nauczycielek we Lwowie	1.000 „	— „
„ 109.	Na cele budowy schroniska dla nauczycielek we Lwowie, VIII. rata subwencji 40.000 K, płatnej w 20 ratach rocznych (w myśl uchwały sejmowej z d. 31. października 1904)	2.000 „	— „
„ 110.	Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie, V. rata subwencji 20.000 K, płatnej w 20 ratach rocznych, na budowę domu dla nauczycielek	1.000 „	— „
„ 111.	Komitetowi budowy polsk. Domu akadem, im. Adama Mickiewicza we Lwowie, III. i IV. półroczna rata amortyz. $4\frac{1}{2}\%$ pożyczki 50.000 K, umarzałnej w 33 latach (uchw. sejm. z 18. marca 1907)	3.000 „	— „
„ 112.	Zasiłki dla zakładów naukowych utrzymywanych przez Towarzystwa, do rozporządzenia Wydziału krajowego	— „	50.000 „

Podwyżkę o 10.000 K uzasadnia wzrost i wielkie potrzeby szkół popieranych przez Wydział krajowy.

Do tej pozycji odsyła się mianowicie petycje do Ls. 6443, 6479, 6484, 6486, 6553.

	zwyczajne : nadzwyczaj.:		
Poz. 113. Funduszowi szkolnemu krajowemu odsetki od efektow im. wartosci 584.659 K 70 g. wydanych z majatku zarodowego Radzie szkolnej krajowej na fundusz pozyczkowy dla gmin na budowę szkół	25.775 K	--	K
„ 114. Towarzystwo „Eleuterya“	600 „	—	„
„ 115. Gal. Towarzystwo ochrony zwierzat	200 „	—	„
„ 116. Na urządzenie warsztatów dla młodzieży szkolnej, dd rozporządzenia Wydziału krajowego	2.000 „	—	„
„ 117. Na wydawnictwo „Polskiego przeglądu emigracyjnego	—	„	1.000 „
„ 118. Dla Juliana Nasalskiego, na wydawnictwo „Biblioteki dla młodzieży ruskiej, do rozporządzenia Wydziału krajowego	250 „	--	„
<u>Suma działu VI. . . . .</u>	<u>43.025 K</u>		<u>51.000 K</u>
<u>Razem . . . . .</u>	<u>94.025 K</u>		

D o c h o d y.

	zwyczajne : nadzwyczaj.:		
Poz. 3. Dochód ze sprzedaży ruskich książek szkolnych	8.000 K	—	„
„ 4. Czytelnia polska w Białej — zwrot pożyczki 14.000 K. na budowę domu, IV. rata z 28-lęcia (patrz poz. 77. wyd)	500 „	—	„
<u>Suma . . . . .</u>	<u>8.500 K</u>		<u>— K</u>

Z wniesionych petycji przekazuje się następujące Wydziałowi krajowemu do przedstawienia wniosków i możliwego uwzględnienia w budżecie na rok 1912.

Petycę do Ls. 6523 o subwencję na Hospicjum naukowe polskie w Rzymie.

Petycę do Ls 6842 Towarzystwa Bursy im św. Wojciecha.

Petycę do Ls. 6576 o poparcie Internatu bursy akademickiej w Krakowie.

Do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w budżecie na rok 1912 przekazuje się Wydziałowi krajowemu petycje:

Petycę do Ls. 6604 o uchwalenie subwencji Stowarzyszenia nauczycielek w Przemyślu.

Petycję do Ls. 6300 o uchwalenie subwencji Stowarzyszenia „Schronisko nauczycielek i nauczycieli w Zakopanem.

Petycję do Ls. 6730 o subwencję na ruskie Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych „Uczytelna hromada“.

Petycję do Ls. 6639 i 6581 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Petycję „Zjednoczenia“ do L. s. 6 843 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia z poz. 105.

Do poz. ryczałtowej 25 odsyła się petycyje o poparcie burz polskich i ruskich w kraju.

Do poz. 31. odsyła się petycyje Towarzystw sokolich polskich i ruskich, a w szczególności także petycyję Sokola ruskiego we Lwowie i petycyję Sokola w Bełzie zaleconę przez komisji budżetową.

Do poz. 106 odsyła się petycyje Towarzystw Szkolnej pomocy i opieki nad młodzieżą szkolną z szczególnem poleceniem „Towarzystwa Pomocy naukowej“ we Lwowie.

Rubryka V.

Poz. 79— 104 a) wydatków.

Oświata i sztuka.

Dział V. Teatry i sztuki piękne

(Sprawozdawca p. Abrahamowicz)

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego Komisya budżetowa wnosi :

		zwyczajne :	nadzwyczajne :
Poz. 79.	Teatr polski w Krakowie, subwencya stała .	16.000 K	— K
„ 80.	Dyrektorowi teatru miejskiego w Krakowie, Lud. Solskiemu, zasiłek nadzwyczajny na rok 1911, do rozporządzalności Wydziału krajowego	— „	4.000 „
„ 81.	Budowa teatru w Krakowie, XXIV. i XXV. półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K. zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półrocza 1945) . . .	15.000 „	— „
„ 82.	Teatr polski i opera polska we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego :		
	a) dramata i komedya	28.400 K.	
	b) opera polska	20.000 „	48.400 „
			— „

Poz. 83.	Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie, Lud. Hellerowi, zasiłek nadzwyczajny na rok 1911, do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	K	8,000	K
„ 84.	Budowa teatru we Lwowie na pokrycie XXV i XXVI. raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K. zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. półr. 1934)	33.696	„	—	„
„ 85.	Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Ruska Besida“, do rozporządzalności Wydziału krajowego	18.500	„	—	„
„ 86.	Towarzystwo „Ruska Besida“ na utrzymanie orkiestry, subwencya nadzwyczajna	—	„	4.000	„

W petycji wniesionej do liczby 6.316/4528 uprasza Towarzystwo „Ruska Besida“ Wys. Sejm o przyznanie zasiłku w kwocie rocznej 1.500 koron przez pewną ilość lat na niezbędne uzupełnienie garderoby i dekoracy i teatru ruskiego. Komisya budżetowa wnosi :

Petycyę powyższą przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, ewentualnie uwzględnienia przy ułożeniu preliminarza budżetu na rok 1912.

Pod pozycyę 86 a wstawia się do budżetu na rok 1911 jako wydatek nadzwyczajny :

„ 86 a	Teatrowi ruskiemu pod zarządem Towarzystwa „Ruska Besida“ na uzupełnienie garderoby i dekoracyi, do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	„	1.500	„
„ 87	Na koszt inspekyi ruskiego teatru narodowego na prowincyi (do rozporządzalności Wydziału krajowego).	—	„	500	„
„ 88.	Dla teatru ludowego w Krakowie. do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	„	3.000	„
„ 89.	Zarządowi Związku teatrów i chórów włościańskich, subwencya nadzwyczajna, do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	„	3.000	„
„ 90.	Akademia sztuk pięknych w Krakowie, XXIII. rata umorzenia pożyczki 200.000 K. na budowę gmachu (aż do r. 1911 włącznie)	—	„	14.000	„

		zwyczajne: nadzwycz.:
Poz. 91.	Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na budowę własnego gmachu (na czas amotryzacyi pożyczki XIII. rata z 33-lecia) .	— K 1,000 K
„ 91a	Towarzystwu sztuk pięknych we Lwowie. zasiłek jako wyd. nadzwyczajny . . . . Powyższem załatwioną zostaje petycyja tegoż Towarzystwa do L. 6.551/4746 z 22/9 1910.	— „ 2.000 „
„ 92.	Gminie miasta Krakowa na zarząd domu imienia Jana Matejki w Krakowie	1.000 „ — „
„ 93.	Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000 „ — „

Do pozycyi tej wniesione zostały następujące petycyje:

L. 6.960. Jadwigi Bohdanowicz Koncewskiej o zasiłek w kwocie 500 Kor. na naukę rzeźbiarstwa.

L. 6.889. Maryana Strońskiego, ucznia III. roku c. k. Akademii Sztuk pięknych w Krakowie o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.

L. 6.692. Seweryna Abgarowicza, ucznia c. k. Akademii sztuk pięknych w Krakowie o subwencyę na dalsze kształcenie.

L. 6.681. Jana Majerskiego w Paryżu ucznia Jana Reszkego o zasiłek na naukę śpiewu.

L. 6.288. Wiesława Zarzyckiego, ucznia Akademii Sztuk pięknych w Krakowie o zasiłek na malarstwo.

L. 6.289. Ludwika Kosakowskiego z Budzanowa o zasiłek na malarstwo.

L. 6.613. Krystyny Domańskiej o zasiłek na naukę malarstwa.

L. 6.653. Wandy Zabokrzyckiej o zasiłek na naukę malarstwa.

L. 6.456. Zofii Skrochowskiej, uczennicy szkoły sztuki przemysłowej i dekoracyjnej w Brukselii o stypendyum, względnie o zasiłek.

L. 6.455. Tadeusza Jareckiego, o zasiłek na kształcenienie się w muzyce i kompozycyi.

L. 6.521. Aleksandra Południeckiego, o zasiłek na naukę muzyki.

L. 3.932. Jadwigi Dębickiej, śpiewaczki operowej na dalsze kształcenie się w śpiewie zagranicą.

Powyższe petycyje przekazuje się Wydziałowi krajowemu do rzeczonyj oceny i załatwienia z ryczałtu do pozycyi 93.

Nad petycyą L. 6.374. Jana Drylaka o zasiłek w kwocie 200 K. na sprawienie gramofonu lub innego instrumentu, Sejm przechodzi do porządku dziennego

		zwyczajne: nadzwycz.:	
Poz. 94.	Towarzystwo muzyczne we Lwowie w myśl uchwały Sejmu z 10. lipca 1902	10.000 K	— K
" 95.	Towarzystwu muzyczne we Lwowie na budowę własnego domu na pomieszczenie konserwatorium wraz z salą koncertową VI. rata subwencyi nadzwycz.	— "	3.000 "
" 96.	Towarzystwo muzyczne w Krakowie	1.600 "	— "
" 96a	Komitowi dla uroczystego obchodu rocznicy Szopenowskiej we Lwowie, nadzwyczajne . Powyższem załatwioną zostaje petycja wniesiona przez rzeczony komitet do liczby 7.031.	— "	2.000 "
" 97.	Konserwatorium Towarzystwa muzycznego w Krakowie	8 400 "	— "
" 98	Towarzystwu wyższy Instytut muzyczny we Lwowie	3.500 "	
" 99.	Tow. muzycznemu w Brodach	— "	400 "
" 100.	" " w Samborze	— "	200 "
" 101.	" " Harmonii w Krakowie	600 "	— "
" 102.	Tow. przyjaciół muzyki w Tarnopolu	600 "	— "
" 103.	Tow. kapeli narodowej we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	400 "	— "
" 104.	Wydziałowi krajowemu do rozporządzalności i przyznania zasiłków po zbadaniu istotnych potrzeb, działalności i pożyteczności pod względem nauki śpiewu i muzyki Towarzystwom muzycznym: „Lutnia“, „Bojan“ i „Echo“ we Lwowie, „Lutnia“ w Krakowie, Tow. im. Moniuszki w Kołomyi i Stanisławowie. „Harmonia“ w Jaśle i Tow. muzycznemu w Jarosławiu, ryczałt w kwocie	3.500 "	— "
	Petycę Tow. śpiew. „Lutnia“ we Lwowie, do L. 6.695 o stałą i podwyższoną subwencyę, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia przy poz. 104.		
" 104a	Woleńskiej Józefie, emerytce, artystce sceny lwowskiej, jednorazowo . . . . . Powyższem załatwioną zostaje petycja do L. 6.905 Józefy Woleńskiej.	— "	200 "

Suma działu V.	167.196 K	46.800 K
	213.996 K.	

Rubryka VI.

Poz. 1—32 wydatków i 1—3 dochodów.

Pomniki historyczne

(Sprawozdawca p. Leo.)

Komisyja budżetowa przedkłada Wys. Sejmowi do uchwały rubrykę VI. budżetu krajowego zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego, wprowadzając do tego preliminarza jedynie następujące zmiany i uzupełnienia:

- 1) w poz. 4a) w załatwieniu petycyi komitetu parafialnego kościoła św. Floryana w Krakowie do L. 7051/5177 przyznaje się na restauracye zabytków artystycznych w tym kościele pod warunkiem, że c. k. rząd również przyzna na ten cel odpowiednia subwencye, jednorazową subwencye w kwocie 6.000 K. płatną w dwóch ratach rocznych po . . . . . 3.000 K
- 2) w poz 7a) wstawiono w załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego z czynności Dep. I-go str. 63. na restauracyę „kamienicy Sobieskich“ we Lwowie, nabytą w 1908 r. przez gminę król. stoł. m. Lwowa od spadkobierców ś. p. Kaliksta ks. Ponińskiego i przeznaczoną obecnie na pomieszczenie „Muzeum Narodowego im. króla Jana III. jednorazową subwencye 50.000 K płatną w 5 ratach po . . . . . 10.000 „
- 3) w poz. 15 d) w przychylnem załatwieniu petycyi zarządu synagogi w Złoczowie do L. 6629,4823 przyznano jednorazową subwencye w kwocie . . . . . 600 „
- 4) w poz. 16c) w załatwieniu petycyi komitetu parafialnego kościoła W. W. Świętych w Krakowie do L. 6463/4671 przyznano na dalszą restauracyę starożytnego kościoła św. Piotra w Krakowie jednorazowo . . . . . 4.000 „
- 5) w poz 16d) na cele inwentaryzacyi Arkiwum gminy m. Krakowa i wydawnictwa źródeł dziejowych, jednorazową subwencye . . . . . 1.000 „
- 6) w poz. 16c) w załatwieniu petycyi komitetu restauracyi starożytnej bożnicy na Kaźmierzu w Krakowie do L. 6863/5023 na koszta restauracyi tego pierwszorzędnej wartości zabytku sztuki średniowiecznej, jednorazowo . . . . . 2.000 „
- 7) w załatwieniu petycyi klasztoru Bonifratrów (Braci miłosierdzia) w Krakowie do L. 7057/5183 na cele restauracyi starożytnego kościoła pod wezwaniem św. Trójcy w Krakowie jednorazową subwencye w kwocie 5.000 K. płatną w 2 ratach po . . . . . 2.500 „
- 8) w załatwieniu petycyi Grona c. k. konserwatorów Zachodniej Galicyi do L. 6770,4948 na koszta restauracyi starożytnego

kościółkę w Osieku (powiat Oświęcimski jednorazową subwencyę . . . . .)	1.000 K
9) W załatwieniu petycyi monasteru OO. Bazylianów w Krechowie (powiat Żółkiewski) do L. 7380/5433 na restauracyę murów porfortyfikacyjnych, jednorazowo	1.500 „
10) W załatwieniu petycyi gminy król. stoł. m. Krakowa do L. 7238/5329 na pokrycie kosztów wystawy sztuki starożytnej z epoki króla Władysława Jagiełły, jednorazowo	10.000 „
11) W załatwieniu petycyi p. Józefa Peleńskiego, absolwenta Uniw. Jagiellońskiego do L. 7016/5144 popartej przez grono c. k. konserwatorów Galicyi wschodniej, na częściowe pokrycie kosztów badań archeologicznych w Haliczu, jednorazową subwencyę	400 „
12) W załatwieniu petycyi Grona c. k. konserwatorów Galicyi do L. 6400/4610 na częściowe pokrycie kosztów konserwacyi ruin klasztoru byłego Opactwa Benedyktynów w Tyńcu jednorazowo 6 000 K. płatne w 2 ratach po	3.000 „

Na podstawie powyższego sprawozdania komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki:

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 1.	Utrzymanie kancelaryi konserwatorskich we Lwowie i Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych i urzędowych spisow pomników, znajdujących się w naszym kraju	10.000 K	— K
„ 2.	Badanie i ocalanie zabytków starożytnych, piśmiennych i archeologicznych dla zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	1.000 „	— „
„ 3	Muzeum narodowe w Krakowie:		
	a) stała subwencya	15.000 „	— „
	b) na adaptacyę i rozszerzenie Muzeum narodowego, IV. rata z przyznanych 30.000 K na lat 5	— „	6.000 „
„ 4.	Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:		
	a) Dyrektor we Lwowie	2.400 K	
	b) Dyrektor w Krakowie	2.400 „	

zwyczajne: nadzwyczajne:

c) Adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 2.800 K, dodatek akty- walny 960 K i cztery dodatki trzyletnie po 200 K	4.560 K		
d) Adjunkt II. klasy we Lwowie: płaca 2.200 K, dodatek akty- walny 768 K i trzy dodatki trzyletnie po 200 K	3.568	„	
e) Adjunkt I. klasy w Krakowie: płaca 2.800 K, dodatek akty- walny 960 K	3.760	„	
f) Adjunkt II. klasy w Krakowie: płaca 2.800 K, dodatek akty- walny 768 K	2.968	„	
g) 2 aplikantów we Lwowie, adju- tum roczne po 600 K	1.200	„	
h) 1 aplikant w Krakowie, adju- tum roczne	600	„	
i) Czynsz za najem lokalu we Lwowie 1.600 K i miejski 5% podatek wodociągowy za r. 1911 80 K	1.680	„	
k) Stróże we Lwowie i w Krako- wie: płaca po 1.000 K, dodatki aktywne po 100 K, dodatki na mundur po 100 K	2.400	„	
l) Opał, potrzeby kancelaryjne i inne wydatki	<u>1 200</u>	„	26.736 „ — „

Poz. 4a. Restauracja zabytków artystycznych w ko- ściele św. Floryana w Krakowie, I. rata z sub- wencji 6.000 K	—	„	3.000 „
„ 5. Konserwacja zamku w Olesku	600	„	— „
„ 5a. Na przeprowadzenie najniezbędniejszych robót konserwacyjnych w zamku Oleskim	—	„	2.000 „
„ 6. Restauracja wieży maryackiej w Krakowie VII. rata z przyznanych 70.000 K	—	„	7.000 „

		zwyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz. 7.	Restauracya zamku królewskiego na Wawelu: rata roczna . . . . . 100.000 K i dotacya Najw. Dworu . . . . . <u>100.000 „</u>	— K	200.000 K
„ 7a.	Restauracya kamienicy Sobieskich we Lwowie, I. rata z subwencji 50 000 K	— „	10.000 „
„ 8.	Koszta inwentaryzacyi drewnianych kościołów IV. rata z subwencji 6.500 K płatnej w 7-min ratach rocznych od r. 1908 (a to 6 rat po 1.000 K, ostatnia 500 K)	— „	1.000 „
„ 9.	Restauracya kościoła OO. Cystersów w Mogile, III (ostatnia) rata z przyrzeczonych 15.000 K	— „	5.000 „
„ 10.	Towarzystwu miłośników przeszłości miasta Lwowa, na wydawnictwa	500 „	— „
„ 11.	Towarzystwu miłośników historii i zabytków miasta Krakowa na wydawnictwa, stała dota- cya	1.000 „	— „
„ 12.	Gminie miasta Lwowa na zakupno dzieł arty- stycznych dla Galeryi miejskiej, stała roczna subwencya	5.000 „	— „
„ 13.	Gminie miasta Lowa, na zakupno zbioru dzieł Matejki dla Galeryi miejskiej — II. rata z sub- wencji 15.000 K	— „	5.000 „
„ 14.	Gminie miasta Lwowa, na muzeum narodowe im. Króla Jana III., stała subwencya	5.000 „	— „
„ 15.	Restauracya krużganków w klasztorze OO. Franciszkanów w Krakowie — II. rata sub- wencji 10.000 K rozłożonej na 4 lata (pod warunkiem przyznania z c. k Skarbu państwa na ten cel subwencji w tej samej wysokości)	— „	2.500 „
„ 15a.	Restauracya starożytnej synagogi w Zło- czowie	— „	600 „
„ 16.	Restauracya katedry Ormiańskiej we Lwowie, II. rata w rozłożonej na 5 lat subwencji 100.000 K	— „	20.000 „
„ 16a	Restauracya kościoła św. Piotra i Pawła w Kra- kowie	— „	4.000 „
„ 16b.	Inwentaryzacya Archiwum gminy miasta Kra- kowa i wydawnictwa źródeł dziejowych	— „	1.000 „

	zwyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz. 16c. Restauracja starożytnej bożnicy w Krakowie	— K	2.000 K
" 17. Budowa kościoła jubileuszowego pod wezwaniem św. Elżbiety we Lwowie, II. i III. rata amortyzacyjna od pożyczki komunalnej 108.200 K zaciągniętej na rachunek subwencji 100.000 K do spłaty w terminach półrocznych aż do 1. kwietnia 1964	— "	4.989 "
" 18. Restauracja starożytnego kościoła św. Anny w Krakowie, II. (ostatnia) rata z subwencji 5.000 K	— "	2.500 "
" 19. Restauracja kościoła parafialnego w Żółkwi, II. (ostatnia) rata z subwencji 5 000 K.	— "	2.500 "
" 20. Konserwacja starożytnej drewnianej cerkiewki w Kontach (pow Złoczów) (pod warunkiem, że Skarb Państwa przyzna na ten cel taką samą subwencję	— "	500 "
" 21. Restauracja bożnicy w Żmigrodzie (pod warunkiem jak w pozycyi 20)	— "	1.000 "
" 22. Restauracja starożytnej bramy zamkowej w Dąbrowie (pod warunkiem jak w pozycyi 20)	— "	1.000 "
" 23. Restauracja kościoła i klasztoru OO. Kapucynów w Olesku	— "	1.500 "
" 24. Restauracja stall i drewnianej dzwonicy kościoła w Bochni, I. rata z subwencji 3.000 K rozłożona na 3 lata	— "	1.000 "
" 25. Restauracja kościoła farnego w Krośnie I. rata z przyznanej subwencji 10.000 K, rozłożonej na 5 lat (pod warunkiem jak w pozycyi 20)	— "	2.000 "
" 26. Restauracja kościoła parafialnego w Drohobyczu, I. rata z subwencji 15.000 K rozłożonej na 5 lat (pod warunkiem jak w pozycyi 20) .	— "	3.000 "
" 27. Restauracja starożytnego kościoła pod wezwaniem św. Trójcy w Krakowie, obecnie pod zarządem klasztoru Bonifratrów, I. rata z subwencji 5.000 K	— "	2.500 "
" 28. Gronu c. k. konserwatorów Galicyi Zachodniej na restaurację starożytnego kościoła w Osieku (pow. Oświęcimski)	— "	1.000 "
" 29. Restauracja murów pofortyfikacyjnych mona-		

		zwyczajne: nadzwycz.:	
	sturu OO. Bazylianów w Krakowie (pow. Żółkiewski)	—	K 1.500 K
Poz. 30.	Gminie król sttoł. miasta Krakowa na koszta wystawy sztuki starożytnej z epoki króla Władysława Jagiełły	—	„ 10.000 „
„ 31.	Pełenskiemu Józefowi, absolwentowi Uniwersytetu Jagiellońskiego na częściowe pokrycie kosztów badań archeologicznych w Haliczu	—	„ 400 „
„ 32.	Gronu c. k. konserwatorów Galicyi zachodniej na częściowe pokrycie kosztów konserwacji ruin starożytnego opactwa Benedyktynów w Tyńcu, I rata z przyznanej subwencji 6000 K	—	„ 3.000 „
	Suma wydatków	64.836 K	307.489 „
	Razem	<u>372.325 K</u>	

Petycje: Komitetu parafialnego w Bieczu o subwencję na restaurację tamtejszego starożytnego kościoła i wieży kościelnej do L. 7358/4412; Grona konserwatorów Galicyi zachodniej do L. 6599/4609 o subwencję dodatkową na restaurację wieży zamkowej w Oświęcimiu; Konwentu OO. Bernardynów w Gwoźdźcu do L. 6769/4947 o subwencję na restaurację kościoła; Zarządu synagogi w Husiatynie do L. 6777/4955 o subwencję na restaurację synagogi; Zarządu Muzeum narodowego w Krakowie L. 7184/5374 o subwencję na gromadzenie pomników artystycznej twórczości ludu wiejskiego; Komitetu parafialnego kościoła św. Anny w Krakowie do L. 7052/5178 o dalszą subwencję na restaurację kościoła; Związku studentów Architektury w szkole politechnicznej we Lwowie do L. 7014/5143 o subwencję; Wydziału powiatowego w Wadowicach i Konwentu OO. Bonifratrów w Zebrzydowicach do L. 7005/5135 o zasiłek na odnowienie kościoła; Komitetu restauracji staroż. kościoła w Szczercu do L. 6691/4874 o subwencję, wreszcie niezadowoloną dotychczas przez Wydział krajowy zeszlóroczną petycję Komitetu parafialnego w Podgórzu o subwencję, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Petycję Grona c. k. Konserwatorów zachodniej Galicyi do L. 6771/4949 o subwencję na restaurację starożytnego kościoła w Rabce, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby w porozumieniu z obydwoima gronami c. k. Konserwatorów wdroył rokowania z c. k. Komisją centralną dla ochrony zabytków sztuki w Wiedniu, celem obmyślenia planu systematycznej inwentaryzacji i konserwacji starożytnych drewnianych kościółków i cerkiewek w Galicyi, oraz celem wydania państwowej ustawy o ochronie zabytków sztuki.

D o c h o d y.

Poz. 1.	Taksy krajowego Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	450 K	— K
---------	---	-------	-----

	zwyczajne: nadzwyczaj.:		
Poz. 2.	Dotacja Najwyższego Dworu na restaurację zamku król. na Wawelu	—	K 100.000 K
„ 3.	Taksy za wypisy z ksiąg i aktów szlacheckich	100	„ — „
	Suma dochodów	550 K	100.000 „
	Razem		100.550 K.

R u b r y k a VII.

Poz. 1—13 wydatków i poz. 1—10 dochodów.

Bezpieczeństwo publiczne i koszta kwaterowe.

(Sprawozdawca p. Starowieyski.)

Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego:

w rubryce VII. poz. 1—13 w rozchodach 1.163.125 kor.

„ „ „ „ 1—10 „ dochodach 447.308 kor.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby nie czynił dalszych trudności i zwłok przy założeniu osady poprawczej dla chłopców w Przedzielnicy, lecz najrychlej przyznał stanowczo przynajmniej 40% subwencyę na pokrycie kosztów tejże osady, i w takiejże wysokości na założenie osady poprawczej dla dziewcząt, a odnośne kwoty wstawił do budżetu państwowego na rok 1911.

Komisya budżetowa wnosi zatem następującą rezolucyę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy odnowieniu taryfy kwaterunkowej, uwzględnione zostało ogólne podrożenie cen mieszkań, a odpowiednio do tego zaliczenie poszczególnych miejscowości do odnośnych klas taryfowych, uległo gruntownej rewizyi.

R u b r y k a VIII.

Poz. 1—14 wydatków i poz. 1—6 dochodów.

K o m u n i k a c y e.

Dział I. „Na drogi“.

(Sprawozdawca p. Jędrzejowicz).

Wysoki Sejmie.

Powyższy preliminarz rozpada się na dwa działy, z których pierwszy obejmuje drogi krajowe, drugi koleje żelazne.

W tym samym porządku przystępuje komisya budżetowa do odnośnego sprawozdania, przedkładając Wysokiemu Sejmowi jako dział I. komunikacyi:

Wydatki na drogi.

Wydział krajowy preliniuje na rok 1911: w wydatkach	
zwyczajnych	4,460.054 K
w wydatkach nadzwyczajnych	659.060 „
Razem	<u>5,119.114 K</u>
co w porównaniu do uchwalonych na ten cel w r. 1910 wydatków	4,152.972 „
okazuje preliniowany wydatek wyższy o	<u>966.142 K</u>

Ta podwyżka wzrostu wydatków powstaje przeważnie na podstawie uchwały sejmowej o ukrajowieniu dróg, bo gdy w roku 1911 kraj przejmuje od powiatów przeszło 500 kilometrów dróg do utrzymania na fundusz krajowy, to nie tylko personal dozorujący i fachowo techniczny musi być powiększony, ale również tak konserwacja jak i konieczna rekonstrukcja musi być wzięta w rachubę, co szczegółowo wyjaśnia sprawozdanie LW. 83 531, odesłane przez Sejm do komisji drogowej.

Komisya zaś budżetowa ma do zarejestrowania i przedstawienia Wysokiemu Sejmowi te wydatki, które za sobą ukrajowienie dróg już w roku 1911 pociągana a mianowicie w dziale A) Koszta zarządu preliniuje się.

w poz. 1 na drożników więcej o	40.940 K
w poz. 2 na ryczałty „ „	12.042 „
w poz. 3., 4 i 5. „ „ „	9.260 „
w poz. 6 na rekonstrukcyę więcej o	80.000 „
w poz. 7b) na utrzymanie dróg nowo objętych	
więcej o	400.000 „
w poz. 11. na domki mytnicze więcej o	3.100 „
Razem więcej	<u>545.342 K</u>

które jako zupełnie usprawiedliwione komisya uznaje i do budżetu na rok 1911 wstawia.

Ponadto podwyższa Wydział krajowy poz. 7. C) na utrzymanie dawnych 1832 klm. dróg wydatek zwyczajny z miliona na 1,200.000 K czyli o dwieście tysięcy koron, a to na następującej podstawie:

Wynikłości według zamknięć rachunkowych wynosiły: w roku 1907 1,065.285 K, w roku 1908 1,180.054 K, w roku 1909 1,178.164 K, czyli przeciętnie 1,141.168 K; a że przy nowo rozpisanych licytacyach cena dostawy szutru i kamieni stale się podnosi, przeto Wydział krajowy zaokrągliła te pozycyę aż do 1,200.000 K.

Wreszcie w poz. 8a) preliminuje Wydział krajowy na „Zasiłki“ więcej o 200.000 K z powodu potrzeby większych wydatków na budowę dróg powiatowych i gminnych I. klasy, które w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 13. października 1909 mają być stopniowo po wybudowaniu ukrajowione.

Skoro wszystkie inne wydatki przez Wydział krajowy w tym dziale preliminowane, są należycie usprawiedliwione a również dochody bez zmiany sprawdzane, komisja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy jak następuje:

Wydatki: poz. 1 do 14 w łącznej sumie	.	5,119.114 K
Dochody: poz. 1 do 6	„ „ .	776.450 „

Rubryka VIII.

Pozycja 15—22 wydatków i poz. 7—8 dochodów.

K o m u n i k a c y e.

Dział II. Koleje żelazne.

(Sprawozdawca p. Skołyśzewski).

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy preliminuje w wydatkach zwyczajnych	.	959.055 K
„ „ „ „ „ nadzwyczajnych	.	8.000 „
	<u>Razem</u>	<u>967.055 K</u>

czyli to samo, co na rok 1910 uchwalonem zostało.

W dochodach zaś zwyczajnych	.	57.492 „
z porównania z budżetem na rok 1910	.	54.454 „
	<u>więcej o</u>	<u>3.038 K</u>

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisja budżetowa wnosi

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki na koleje poz. 15—22 w łącznej sumie	967.055 K
Dochody poz. 7—8 w łącznej sumie	57.492 „

Rubryka IX.

Poz. 1—18 wydatków i 1—10 dochodów.

Budowy wodne i melioracje.

(Sprawozdawca p. K. Lewicki).

Wysoki Sejmie!

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego przyjmuje Komisya budżetowa Rubrykę IX. „Budowy wodne i melioracye“ na rok 1911, w następującej wysokości:

Wydatki.

A)	Studia przygotowawcze Poz. 1—6. w wysokości	130.000 K
B)	Wykonanie budowli wodnych:	
Poz.	7—12. datki kraju na oprocentowanie i umorzenie obligów mających się emitować przez państwo, tudzież raty anuitetowe od pożyczek krajowych na cele regulacyi rzek kanałowych	1,843.578 „
„	13. Systematyczna regulacya rzek karpackich	784.951 „
„	14. Popieranie przedsięwzięciw melioracyjnych na podstawie ustawy z 30. czerwca 1884, Dz. u. p. 116, w łącznej kwocie	4,737.098 „
„	15. Konserwacya publicznych robót melioracyjnych	127.000 „
„	16. Popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały sejmowej z 26. listopada 1889. razem w kwocie	1,212.717 „
„	17. Popieranie doświadczeń z kulturą torfów	27.000 „
„	18. Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, IV. rata (z 10. lecia)	100.000 „
	Suma wydatków	<u>8.962.344 K</u>

Dochody.

A. Studya przygotowawcze.

Poz.	1. Zwrot kosztów zdjęć i opracowania projektów regulacyi	6.095 K
„	2. Subwencye c. k. Skarbu państwa na utrzymanie kursu dozorców drenarskich	4.000 „

B) Wykonanie budowli wodnych.

Poz.	3—5. Dochody z pożyczek	1.823.408 „
„	6. Datek państwowy na regulacyę Dniestru	335.143 „
„	7. Datki państwowe i konkurencyjne na popieranie ustawowych przedsięwzięciw melioracyjnych	2,796.237 „

Poz. 8.	Zasiłki państwowe i datki konkurencyjne na konserwację publicznych robót melioracyjnych	63.500 K
„ 9.	Zasiłki państwowe i datki konkurencyjne na popieranie mniejszych robót melioracyjnych	680.483 „
„ 10.	Zasiłki państwowe na popieranie kultury torfowisk	13.500 „
	<u>Suma dochodów . . . . .</u>	<u>5,722.366 K</u>
	Razem { Wydatki	8,962.344 K
	{ Dochody	<u>5,722.366 „</u>
	Pozostaje do pokrycia	<u>3,239 978 K</u>
Na r. 1910,	preliminowano wydatki na	9,423.621 K
Na r. 1911	. . . . .	<u>8,962.344 „</u>
	otóż mniej o	<u>461.277 K</u>
Na r. 1910,	preliminowano dochody na	6,027.700 K
Na r. 1911,	. . . . .	<u>5,722.366 „</u>
	otóż mniej o	305.334 K

Na tej podstawie Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz Rubryki IX. „Budowy wodne i melioracje“ na rok 1911.

Dalej wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gr. kat. urzędu parafialnego w Semakowcach (powiat Horodenka) l. 6460/4668, o udzielenie subwencji z funduszu melioracyjnego na wybudowanie studni, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Rubryka X.

Poz. 1—40 wydatków i poz. 1—25 dochodów.

R o l n i c t w o.

Dział A). Krajowe zakłady nakowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

(Sprawozdawca p. Starzyński).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

A) Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa;

Poz.		zwyczajne:	nadzwycz.:
1.	Akademia rolnicza w Dublanach (wedle szczegółowego prel. Wydz. kraj.)	288.366 K	19.940 K
"	2. Na wykończenie Stacji doświadczalno-mechanicznej wraz z urządzeniem wewnętrznem, z ogólnej suwy 33.400 Kor. I. rata	—	17.000 "
"	3. Na ukończenie kanalizacyi w Dublanach	—	10.000 "
"	4. Niższa szkoła rolnicza w Dublanach	41.406 "	1.800 "
"	5. Szkoła gorzelnicza " "	20.130 "	1.600 "
"	6. Gorzelnia szkolna " "	14.750 "	— "
"	7. Folwark w Dublanach	57.365 "	8.200 "
"	8. Na budynki gospodarcze na folwarku dublańskim i na młocarnie	—	35.500 "
"	9. Stacja doświadczalna chemiczno rolnicza w Dublanach	60.197 "	5.360 "
"	10. Stacja doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	26.036 "	— "
"	11. Wyższa szkoła lasowa we Lwowie	47.739 "	8.912 "
"	12. Średnia szkoła rolnicza w Czernichowie	152.637 "	9.707 "
"	13. Folwark w Czernichowie	18.735 "	10.272 "
"	14. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy	47.320 "	9.800 "
"	15. Krajowa niższa szkoła rolna w Horodence	39.230 "	5.110 "
"	16. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy	40.090 "	600 "
"	17. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach	44.560 "	2.160 "
"	18. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Suchodole	46.187 "	3.842 "
"	19. Krajowa niższa szkoła rolnicza w Miłocinie	55.250 "	7.100 "

Wedle szczegółowych
preliminary
Wydz. kraj.

Wedle szczegółowych preliminary Wydziału krajowego.

	zwyczajne:	nadzwyczajne:
Poz. 20. Szkoły zimowe rolnicze:		
a) utrzymanie szkoły w Chełmcu	3 260 K	— K
b) utrzymanie szkoły w Dulczówce	1.900 „	— „
c) pobory trzech nauczycieli wędrownych rolnictwa, pełniących zarazem obowiązki kierowników szkół zimowych rolniczych w Chełmcu, Dulczówce i Gródku po 4.000 K (patrz poz. 27)	12.000 „	— „
d) na zakupno realności na założenie zimowej szkoły rolniczej w Gródku jagiellońskim, położona kosztu	— „	7.500 „
„ 21. Szkoła mleczarska, mleczarnia i serownia szkolna w Rzeszowie	180.460 „	2.900 „
„ 22. Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie	40.750 „	700 „
„ 23. dtto na budowę szklarni i wodociągów w ogrodzie	— „	44.360 „
„ 24. Krajowa szkoła ogrodnicza na Wulce kapitańskiej (wedle szczegółowego preliminarza Wydziału krajowego) .	29.934 „	12.900 „
„ 25. dtto na budowę szklarni	— „	33.000 „
„ 26. Krajowy zakład sadowniczy w Zaleszczykach (wedle szczegółowego preliminarza Wydziału krajowego) .	30.502 „	500 „
„ 27. Utrzymanie dwóch nauczycieli wędrownych rolnictwa, pełniących obowiązki instruktorów ogrodnictwa i sadownictwa po 4.000 koron (patrz poz. 20.)	8.000 „	— „
„ 28. Na środki demonstracyjne przy nauce wędrownej rolnictwa	1.600 K	
i na koszta kancelaryjne dla instruktora sadownictwa	<u>300 „</u>	1.900 „

Wedle
szczegół.
preliminarzy
Wydz. kraj.

		zwyyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz 29.	Dla Towarzystwa „Proświta“ :		
	a) na cele rolnictwa i sadownictwa, do rozporządzenia Wydziału kra- jowego	28,000 K	— K
	b) na utrzymanie szkoły rolniczej w Miłowaniu	7,000 „	— „
„ 29a.	Dla Towarzystwa im. Michała Ka- czkowskiego, na cele rolniczej nauki	6,000 „	— „
„ 29b.	Dla Towarzystw rolniczych „Selskij Hospodar“ i „Rilniczyj Sojuz“, do rozporządzalności Wydziału krajo- wego, na cele rolnicze	— „	15,000 „
„ 30.	Akademia weterynaryi we Lwowie :		
	a) subwencya ck. Rządowi 4 000 K		
	b) asekuracya budynku . . . . . 82 „		
	c) stała subwencya na u- trzymanie internatu dla podkuwaczy kształcą- cych się w szkole kucia koni . . . . . <u>1,500 „</u>	5,582 „	— „
„ 31.	Krajowy weterynarz, płaça 3,000 K dodatek aktywalny . . . . . <u>960 „</u>	3,960 „	— „
„ 32.	Stypendya dla uczniów Akademii we- terynaryi we Lwowie	3,500 „	— „
„ 33.	Stypendya dla kandydatów na nau- czycieli dla szkół rolniczych	8,000 „	— „
„ 34.	Stypendya dla uczniów i abituren- tów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	6,400 „	— „
„ 35.	Na wydawnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych	2,000 „	— „
„ 36.	Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych	2,000 „	— „
„ 37.	Na remuneracye i zapomogi dla na- uczycieli szkół rolniczych	2,000 „	— „
„ 38.	Zaliczki na płaçe dla nauczycieli szkół rolniczych	8,000 „	— „

zwyczajne: nadzwycz.:

Poz. 39.	Zasiłki dla szkół gospodyń wiejskich:			
	a) w Albigowej	4 000 K		
	b) w Olesku	4.000 "		
	c) w Szynwałdzie	2.000 "		
	d) w Bachowicach	2.000 "		
	e) zasiłki dla innych szkół i stypendya dla kształ- cenia nauczycielek w tych szkołach	<u>15.000 "</u>	27.000 "	— "
	f) na założenie szkoły gospodyń wiej- skich w powiecie nowosądeckim w Podgórzu dla Towarzystwa za- kładu św. Kunegundy (I. rata z 10 lecia)		— "	1.500 "
	g) na budowę szkoły gospodyń wiej- skich w Szynwałdzie		— "	2.000 "
	h) na budowę szkoły gospodyń wiej- skich w Bachowicach		— "	2.000 "
" 40.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu na szkołę chmielarską w Brodach	2.900 "		— "
	Suma działu A.	<u>1,321.046 K</u>	<u>279.263 K</u>	
	Razem		1,700.309 K	

Dochody.

zwyczajne: nadzwycz.:

Poz. 1.	Akademia rolnicza w Dublanach	122.568 K	— "	
" 2.	Niższa szkoła rolnicza w Dublanach	9.580 "	— "	
" 3.	Szkoła gorzelnicza " "	5.200 "	— "	
" 4.	Gorzelnia szkolna " "	12.750 "	— "	
" 5.	Folwark w Dublanach	65.650 "	— "	
" 6.	Stacya doświadczalna chemiczno-rol- nicza w Dublanach	26.800 "	— "	
" 7.	Stacya doświadczalna chemiczno-rol- nicza we Lwowie	5.850 "	— "	
" 8.	Wyższa szkoła lasowa we Lwowie	14.900 "	— "	

Wedle szczegółowych preliminarzy
Wydziału krajowego.

zwyczajne: nadzwyczaj:

Poz.	Opis	zwyczajne	nadzwyczajne
9.	Srednia szkoła rolnicza w Czernichowie	69.000 „	— „
10.	Folwark w Czernichowie	23.370 „	— „
11.	Niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy	20.920 „	— „
12.	„ „ „ „ Horodence	12 700 „	— „
13.	„ „ „ „ Jagielnicy	16.868 „	— „
14.	„ „ „ „ Kobiernicach	19.018 „	— „
15.	„ „ „ „ Suchodole	21.932 „	— „
16.	„ „ „ „ Miłocinie .	23.700 „	15 000 „
17.	Szkoła mleczarska, mleczarnia i serownia szkolna w Rzeszowie . . .	162.800 „	— „
18.	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie .	12.440 „	— „
19.	„ „ „ na Wulce kapitańskiej	9.000 „	— „
20.	Zakład sadowniczy w Zaleszczykach	16.200 „	— „
21.	Zwroty zaliczek na płace od nauczycieli szkół rolniczych	6.000 „	— „
22.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie 5 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan .	10.000 „	— „
23.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi	2.000 „	— „
24.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na budowę internatu w Dublanach IV. rata z przyznanych pięciu rat	— „	14.000 „
25.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na koszt budowy wodociągu w Dublanach (III. ostatnia rata)	— „	10.000 „
Suma dochodów		688.746 K	39.000 K
Razem		727.746 K.	

Wedle szczegółowych preliminarzy Wydziału krajowego

Powyższemi uchwałami załatwione są petycye L. s. 3.577, 6.425, 6.465, 6.504, 6.636, 6.638, 6.640, 6.642, 6.729, 6.958,

Petycję asystentów i stypendystów zakładów naukowych rolniczych w Dublanach o podwyższenie ich pborów i wybudowanie im domów mieszkalnych (L. 6.736) odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, sprawozdania i ewentualnego postawienia wniosków na najbliższej sesji sejmowej, oświadczając się za systemem budowania domów mieszkalnych dla asystentów zamiast dawania im kwaterunkowego w gotówce.

Petycję Julii Kasprzyckiej, wdowy po ogrodniku Akademii rolniczej w Dublanach, o jednorazowy dar z łaski (L. s. 7 170), odstępuje się Wydziałowi krajowemu jako wniesioną już po zamknięciu budżetu.

Rubryka X.

Poz. 41—83 wydatków i 26—32 dochodów.

R o l n i c t w o.

Dział B) Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

Dział C) Wydatki na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

(Sprawozdawca p. Krzeczunowicz).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki:

B) Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

		zwyczajne: nadzwycz.:	
Poz. 41.	Krajowa komisya dla spraw rolniczych, komisye naukowe i konferencye naukowe niższych szkół rolniczych, do dyspozycyi Wydziału krajowego	6.000 K	— „
„ 42.	Na rozmaite zasiłki, mające na celu podnienie rolnictwa i przemysłu rolniczego tudzież wiedzy rolniczej, do dyspozycyi Wydziału krajowego	12.000 „	— „
„ 43.	Na kształcenie instruktorów rolnictwa dla włościan	10.000 „	— „
„ 44.	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie	20.000 „	— „
„ 45.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	16.000 „	— „
„ 46.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na zasilenie działalności Towarzystw okręgowych	13.000 „	— „

Uwzględniając temsamem petycję komitetu to-

zwyczajne: nadzwycz.:

warzystwa rolniczego w Krakowie LS. 3.607/09.
i LS. 7076/10.

Poz. 47.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie na zasilenie działalności oddziałów	18,000 K	—	K
	Uwzględniając tem samem petycję komitetu Galic. Towarz. gospodarskiego LS. 4.152/09.			
„ 48.	Galic. Towarzystwu gospodarskiemu, na utrzymanie i kosztą podróży referenta dla spraw rolniczych	5.000 „	—	„
„ 49.	Dtto na utrzymanie instruktora uprawy i wyprawy konopi	1.000 „	—	„
„ 50.	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu, na utrzymanie i kosztą podróży instruktora rolnictwa i referenta dla spraw rolniczych	5.000 „	—	„
„ 51.	Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych urządzanych przez krajowe Towarzystwa rolnicze	2.500 „	—	„
„ 52.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników	1.000 „	—	„
„ 53.	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie, na utrzymanie biura handlowego	2.000 „	—	„
„ 54.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na popieranie organizacyi handlu rolniczego	1.000 „	—	„
„ 55.	Obydwu Towarzystwom rolniczym, na premie dla sług	1.000 „	—	„
„ 56.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na doświadczenia polowe	3.000 „	—	„
„ 57.	Dla Kółek rolniczych:			
	a) na kosztą zakładania i lustracyę tychże	15.000 „	—	„
	b) na kosztą administracyjne	4.000 „	—	„
	c) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich	11.000 „	—	„
	d) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy Kółek rolniczych	4.000 „	—	„
	e) na ogólne cele rozwoju rolniczej i han-			

	zwyczajne:	nadzwycz.:
dłowej działalności Kółek rolniczych, pod kierunkiem i kontrolą Zarządu	20.000 K	— K
f) na utrzymanie i koszta podróży dwóch nauczycieli wędrownych	9.000 „	— „
b) na popieranie działalności Kółek rolniczych w poszczególnych powiatach	27.500 „	— „
Poz. 58. Na wydawnictwa czasopism :		
a) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“	3 000 „	— „
b) Na wydawnictwo „Rolnika“	4.000 „	— „
c) Na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“	3.000 „	— „
d) Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo czasopisma „Sylwan“	600 „	— „
e) na wydawnictwo „Hospodarska Czasopys“	1.000 „	— „
f) na wydawnictwa innych czasopism, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	3.500 „	— „
„ 59. Na utrzymanie kraj. składu publicznego w Krakowie (zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	40.791 „	— „
„ 60. Umorzenie pożyczki 800.000 K zaciągniętej w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, na założenie składów publicznych we Lwowie i w Krakowie:		
a) 45) i 46) rata kapitału	47.836 K 04 g.	
b) $4\frac{1}{2}\%$ odsetki z góry	5.147 „ 96 „	52.984 „ — „
„ 61. Na zalesienia ochronne w myśl ustawy z dnia 15. czerwca 1904 (Dz. ust. kraj. Nr. 94.)	10.000 „	— „
„ 62. Austriacki centralny komitet dla ochrony interesów rolniczych i lasowych, przy zawieraniu układów handlowych	1.000 „	— „
Suma działu B)	326.875 K	— „

C) Wydatki na podniesienie hodowli gospodarstwa nabiałowego.

		zwyczajne : nadzwycz.		
Poz. 63.	Na podniesienie hodowli bydła, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. lipca 1902 i z dnia 14. i 22. listopada 1905:			
	a) 18. i 19. półroczna rata 10-lecia od 1. lipca 1902	100.000 K	—	K
	b) na kosztą komisji licencyonujących, po myśli §. 4. ustawy z dnia 10. lipca 1902 (z uwzględnieniem subwencji rządowej w rubr. X. dochodów)	27.500 "	—	"
	c) na wystawy targowe bydła rozplodowego:			
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie	2.500 "	—	"
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	1.500 "	—	"
	d) na kontrolę mleczności:			
	α) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu	4.000 "	—	"
	β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	2.500 "	—	"
	γ) na popieranie włościańskich mleczarskich związków kontrolnych	1.500 "	—	"
	e) na utworzenie obór zarodowych gminnych	30.000 "	—	"
" 64.	Na zwiększenie stałego funduszu hodowlanego o 50.000 K do kwoty 150.000 K (V. rata z pięciolecia)	10.000 "	—	"
" 65.	Na rozszerzenie targowicy miejskiej dla bydła wywozowego w Krakowie (IV. rata z dziesięciolecia), w myśl uchwały Sejmu z dnia 21. listopada 1905	20.000 "	—	"
" 66.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskim lwowskim:			
	płaca	3.000 K		
	ryczałt na kosztą podróży	1.000 "	4.000 "	—
" 67.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskim (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od zatwierdzenia Wydziału krajowego)	4.000 "	—	"

Poz. 68	Na akcyę tępienia gruźlicy u bydła	5 000 K			
	subwencya rządowa	<u>5.000 „</u>	10.000 K	—	K
„ 69.	Na badania mające na celu zwalczanie ronienia zakaźnego u krów, do dyspozycyi Wydziału krajowego		2.000 „	—	„
„ 70.	Na szczepienia ochronne przeciw różycy u świń		2.000 „	—	„
„ 71.	Towarzystwo hodowców czerwonego bydła		4.000 „	—	„
„ 72.	Na podniesienie chowu koni roboczych i włościańskich		25.000 „	—	„
„ 73.	Na urządzenie targowych wystaw koni, podczas wyścigów we Lwowie		2.500 „	—	„
„ 74.	Na premiowanie klaczy i źrebiąt		7.000 „	—	„
„ 74.	Na kursy kucia koni, obydwom Towarzystwom krajowym po 1.000 K		2.000 „	—	„
„ 76.	Na podniesienie chowu owiec i kóz dla galic. Towarzystwa gospodarskiego		1.000 „	—	„
„ 77.	Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu, na chów kóz		1.000 „	—	„
„ 78.	Na podniesienie chowu świń, obydwom Towarzystwom gospodarczym		35.000 „	—	„
„ 79.	Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:				
	a) krajowe biuro mleczarskie:				
	1. kierownik biura, płaca	3 600 K			
	dodatek aktywalny	1.200 „			
	„ pięcioletni	400 „			
	„ osobisty	<u>1.000 „</u>	6.200 „	—	„
	2. dwóch instruktorów po 3.000 K		6.000 „	—	„
	3. instruktor-adjunkt		2.400 „	—	„
	4. instruktor-praktykant, płaca		1 920 „	—	„
	5. lustrator rachunkowy, płaca 2.200 K				
	dodatek aktywalny.	<u>800 „</u>	3.060 „	—	„
	6. ryczałt na dyurny		766 „	—	„
	b) ryczałt na koszta podróży służbowych instruktorów mleczarstwa i lustratora		10.000 „	—	„

	c) stypendya mleczarskie i serkarskie	2.000 K	—	K
	d) na potrzeby biura mleczarskiego	1.500 „	—	„
	e) na utrzymanie sekretarza Towarzystwa mleczarskiego w Krakowie	1.200 „	—	„
	f) subwencya na popieranie mleczarstwa i handlu masłem	10.000 „	—	„
	g) zasiłki dla spółek mleczarskich, z funduszu krajowego . . . . . 3.000 K i z subwencji państwowej . . . . . <u>40.000 „</u>	43.000 „	—	„
Poz. 80.	Zakład produkcji narybku w Oparach	3.000 „	—	„
„ 81a	a) Towarzystwo rybackie w Krakowie	2.000 „	—	„
	b) Towarzystwo rybackie w Krakowie na zakładanie stawków gminnych i włościąn- skich . . . . . — „ 2.000 „ uwzględniając tem samem petycyę tegoż Towarzystwa L. s. 6.410 popartą przez komitet Towarzystwa rolniczego petycyę L. 7.077.			
„ 82.	Na podniesienie chowu drobiu ryczałt do dy- spozycyi Wydziału krajowego	11.000 „	—	„
„ 83.	Galicyskiemu Tow. Gospodarczemu:			
	a) na prowadzenie agencji sprzedarzy materiału rzeźnego	5.000 „	—	„
	b) na zasilenie Spółki galicyjskiej zbytu jaj i drobiu	— „	2.000 „	
	<u>Suma działu C. . . . .</u>	<u>408 386 K</u>		<u>4.000 K</u>
	<u>Razem . . . . .</u>	<u>412.386 K</u>		

Dochody.

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 26.	Krajowy skład publiczny w Krakowie (wedle szczegółowego prelim Wydziału krajowego)	41.500 K	— K
„ 27.	Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich	27.000 „	— „
„ 28.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na koszta licencyonowania buhajów	11.500 „	— „

		zwyczajne:	uadzwycz.:
Poz. 29.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na 2 instruktorów hodowli bydła	4.000 K	— K
„ 30.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie instruktora mleczarstwa:		
	a) na instruktora mleczarstwa	2 000 K	
	b) na adjunkta i siłę pomocniczą	1.700 „	
	c) na koszta podóży dla tych funkcyonaryuszy	2.250 „	
		5.970 „	— „
„ 31.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa, na urządzenie spółek mleczarskich	40.000 „	— „
„ 32.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na akcyę tępienia gruźlicy u bydła	5.000 „	— „
	<u>Suma dochodów . . . . .</u>	<u>135.970 K</u>	<u>— K</u>

Sejm odsyła do Wydziału krajowego petycyę:

1) L. s. 7.114. Wydziału galicyjskiego Tow. leśnego na wydawnictwa czasopisma Sylwan.

2) Tadeusza Czajkowskiego na wydawnictwo głosu rolniczego w Tarnowie do uwzględnienia z ryczałtu poz. 58 f.

L. s. 7.043. Podolskiej spółki producentów konopii do zbadania i ewentualnego uwzględnienia;

4) L. s. 7.078. Związku hodowców bydła Simentalskiego.

5) L. s. 6.725. Zarządu głównego towarzystwa kólek rolniczych na urządzenie kursów gospodarstwa kobiecego.

6) L. s. 7.079. Komitetu tow. rolniczego w Krakowie o subwencję na rozszerzenie produkcji doborowego ziarna do siewu.

7) L. s. 7.080 o zasilek na utrzymanie instruktora dla poprawy łąk i pastwisk, tudzież

8) L. s. 7.025. Oddziału Stryjsko-Żydaczowskiego Gal. Tow. Gospodarczego o subwencję na instruktora hodowlano rolniczego; do zbadania i sprawozdania.

Sejm nie uwzględnia petycyi L. s. 6 793. Towarzystwa „Centralny Związek mleczarski we Lwowie“, ponieważ potrzeby gospodarstwa nabiałowego w Galicyi są już załatwione pozycyą 79. budżetu.

Rubryka X.

Poz. 84—92 wydatków i poz. 33 dochodów.

R o l n i c t w o.

Dział D) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa krajowego.

(Sprawozdawca p. Stefczyk).

Wydatki.

D) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa krajowego.

		zwyczajne	nadzwycz.:
Poz 84.	Towarzystwo dla podniesienia uprawy tytoniu VI. rata (ostatnia) z 6-lecia od roku 1906 (uchwała Sejmu z 4. listopada 1904) 6.000 K i subwencya rządowa (jak rubr. X. poz. 33. dochodów . . . . . <u>2.000 „</u>	8.000 K	— K
„ 85.	Na popieranie celów zjednoczenia Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie .	600 „	— „
„ 86.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie . . .	2.000 „	— „
„ 87.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie na zakład sadowniczy „Glinka“	2.000 „	— „
„ 88.	Towarzystwo ogrodnicze w Tarnowie . . .	1.000 „	— „
„ 99.	Subwencye na cele sadownictwa:		
a)	Towarzystwu rolniczemu w Jaśle, na utrzymanie instruktora sadownictwa	2.400 „	— „
b)	Wydziałowi powiatowemu w Limanowej, na utrzymanie instruktora sadownictwa .	1.500 „	— „
c)	Wydziałowi powiatowemu w Brzesku na utrzymanie instruktora sadownictwa . . .	1.200 „	— „
d)	na utrzymanie instruktorów sadownictwa w innych powiatach, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	2.000 „	— „
e)	na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Olesku	1.000 „	— „
f)	na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Silski Hospodar“ w Olesku .	— „	1.000 „
g)	na utrzymanie szkółek drzew owocowych w innych powiatach, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	2.400 „	— „
„ 90.	Zasiłek dla Zakładu sadowniczego p. p. Niemczewskich w Okopach	— „	1.000 „

		zwyczajne: nadzwycz :	
Poz. 91.	Wydziałowi powiatowemu w Wieliczce na Zakład sadowniczy w Wieliczce	— K	1.000 K
„ 92.	Dołkowskiemu Henrykowi na produkcję ziemniaków nasiennych	— „	2.500 „
	<u>Suma działu D. , .</u>	<u>24.100 K</u>	<u>5.500 K</u>
	<u>Razem .</u>	<u>29.600 K</u>	

Dochody.

Poz. 33.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa, na podniesienie uprawy tytoniu	2.000 K	— K
----------	--	---------	-----

Rubryka X.

Pozycya 93 wydatków.

R o l n i c t w o.

Dział D. Koszta komisji agrarnej.

(Sprawozdawca p. Skołyaszewski.)

Wydatki poz. 93. Na koszta komisji agrarnej w kwocie . . . . . 100.468 K zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, a więcej o 6.124 K od kwoty uchwalonej na r. 1910.

Różnica wynikła z powodu projektowanego powiększenia etatu urzędników komisji agrarnej, od dnia 1. października 1911, oraz powiększenia podręcznego funduszu komisarza miejscowego i kosztów komisyjnych.

Dochodów w tym dziale nie ma

Rubryka X.

R o l n i c t w o.

Dział F. Na organizację Spółek kredytowych wśród ludności rolniczej.

(Poz. 94 i 95 wydatków i poz. 34. a) i b) dochodów).

(Sprawozdawca p. Hupka).

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki poz. 94 i 95 w łącznej sumie	2,399.427 K
Dochody poz 34 a) i b) w łącznej sumie	366.442 K

Rubryka X.

Poz. 96 i 97 wydatków.

R o l n i c t w o.

G. Włości rentowe.

(Sprawozdawca p. Stefczyk).

Wysoki Sejm raczy tedy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego uchwalić na rok 1911:

Wydatki zwyczajne w dziale G) poz. 96 i 97 w kwocie . 92.594 K

Rubryka X.

Poz. 98—103 wydatków i poz. 35—36 dochodów.

Poz. 104 wydatków i poz. 37 dochodów.

R o l n i c t w o.

Dział H. Zapobieganie klęskom elementarnym.

Dział I. Fundusz kultury krajowej.

(Sprawozdawca p. Kędzior.)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. H) Zapobieganie klęskom elementarnym.

Wydatki.

		zwyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz. 98.	Na koszta strzeżenia granic kraju w czasie wybuchu zarazy na bydło	— K	— K
" 99.	Na subwencyowanie tępienia myszy polnych i dalsze doświadczenia	— "	10.000 "
" 100.	Na raty amortyzacyjne od pożyczki 700.000 K, zaciągniętej dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w roku 1903:		
	a) w kapitale 13. i 14. rata 74.092 K 29 g.		
	b) w 4% odsetkach . . . . . 10.443 " 90 "		
	c) 1/8% dodatek na admin. . . . . 652 " 91 "	85.189 "	— "
" 101.	Na spłatę procentów od pożyczek zaciągniętych przez powiaty i Spółki wodne, na naprawę dróg i budowli wodnych zniszczonych przez powódzie w roku 1906 w myśl uchwały sejmowej z 18. marca 1907	10.868 "	— "

	zwyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz. 102. Na umorzenie 4% pożyczki imiennej wartości 1,090.000 K zaciągniętej dla złagodzenia klęsk elementarnych w roku 1908:		
a) w kapitale 3 i 4. rata	4.914 K 34 g.	
b) w 4% odsetkach	42.864 „ 52 „	
c) 1/8% dodatek na admin.	<u>1.339 „ 54 „</u>	49.118 K — K
„ 103. Na opłatę procentów od pożyczek zaciągniętych przez włościan dotkniętych gradobiciem w roku 1909, na zakupno nasion i paszy, tudzież naprawy budynków	<u>— „ — „</u>	„
Suma działu H	<u>145.175 K</u>	<u>10.000 K</u>
Razem	<u>155.175 K</u>	

Dochody.

Poz. 35. Zwroty pożyczek dotkniętym klęską elementarną w roku 1903, udzielonych w myśl uchwały Sejmu z dnia 26. października 1903:			
a) od powiatów	7.300 K		
b) „ gmin	19.050 „		
c) „ osób prywatnych	<u>13.550 „</u>	39.900 K	— K
„ 36. Sanok, Wydział powiatowy — zwrot bezprocentowej pożyczki z powodu klęski powodzi w roku 1908 (III. rata z 30.000 K)	<u>3.750 „</u>	—	„
Razem	<u>43.650 K</u>	—	K

II.

I) Fundusz kultury krajowej.

Poz. 104. Wydatki	<u>250 K</u>	—	K
„ 37. Dochody (zgodnie z preliminarzem specjalnym Wydziału krajowego)	<u>15.553 K</u>	—	K

III. Wnioski nagłe Ls. 4.578, 6.085, i 6.526 posłów Cielucha, Kozłowskiego i Kręźła, tudzież petycje Ls. 6.448 gminy Sassów, Ls. 6.449 Andrzeja Nosalika w Lipinach i t. d. Ls. 6886 Teodora Łyłyka w Boniszynie o zapomogę z powodu klęski gradobicia odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia w kierunku wskazanym uchwałą Sejmową z 31. stycznia 1910 ewentualnie do wyjednanie u c. k. Rządu zapomóg bezzwrotnych.

Poz. 1—9 wydatków i poz. 1—3 dochodów.

G ó r n i c t w o.

Sprawozdawca p. Korol.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki:

		zwyczajne:
Poz. 1.	Na badanie kraju w celu zestawienia użytecznych kopalń i popularnego opisu ich występowania	6.000 K
" 2.	Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Boryslawiu	20.600 "
" 3.	Stacya doświadczalna produktów naftowych	4.300 "
" 4.	Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego , ...	— "
" 5.	Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkcji i handlu nafty i wosku ziemnego	1.000 "
" 6.	Stypendya i zasiłki dla górników i słuchaczy górnictwa w wyższych szkołach, lub w praktycznych szkołach wiertniczych	9.000 "
" 7.	Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w wyższych szkołach, lub w praktycznych szkołach wiertniczych	300 "
" 8.	Krajowe zbiorniki ropy w Popielach:	
	a) koszta utrzymania	55.229 "
	b) umorzenie pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym w kwocie 1,500.000 K na budowę i urządzenie krajowych zbiorników ropy w Popielach	148.140 "
" 9.	Szkoła górnicza w Dąbrowie, stała subwencya	3.000 "
<u>Suma wydatków . . . . .</u>		<u>247.569 K</u>

Dochody:

Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Boryslawiu	9.000 K
" 2.	Dochód z krajowych zbiorników naftowych w Popielach	203.369 "
" 3.	Dochody własne stacyi doświadczalnej produktów naftowych za dokonane analizy w r. 1910	250 "
<u>Suma dochodów . . . . .</u>		<u>212.619 K</u>

W dziale D (szkoły handlowe) w załatwieniu petycji Towarzystwa handlowego we Lwowie proponuje Komisyja podwyższenie subwencji z 5.000 K na 8.000 K.

Na podstawie wyżej przytoczonego sprawozdania, Komisyja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz:

Wydatki:

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające poz. 1 do 71	. . . . . 346.737 K	} zgodnie z pre- liminarzem Wydziału krajowego.
B) Krajowe szkoły zawodowe poz. 72 do 107a	. . . . . 722.176 „	
C. Szkoły zawodowe i warsztaty przez kraj subwencyo- nowane (państwowe i inne): poz. 108—143b:		
Wedle preliminarza Wydziału krajowego	. . . . . 90.434 K	
Do tego dodane, względnie podwyższone po- zyce wyżej poszczególnione, mianowicie:		
poz. 135a). Związkowi niewiast katolickich, w Krakowie, na szkołę robót ręcznych, do dyspozycji Wydziału krajowego	. . . . . 500 „	
„ 136. Towarzystwu pracy kobiet we Lwo- wie podwyżka subwencji z 1.750 K. na 2.000 K. t. j. więcej o	. . . . . 250 „	
„ 137a) Stowarzyszenie pracy kobiet w Prze- myśle na szkołę robót do dyspozycji Wydziału krajowego	. . . . . 500 „	
„ 140. Spółce przemysłowej „Trud“ we Lwowie na szkołę i na bursę podwyższono z 1.000 K. na 1.400 K, a to:		
a) na szkołę — 600 K.		
b) na bursę — 800 K, więcej o	. . . . . 400 „	
„ 140a . Też samej spółce „Trud“ na częś- ciowe pokrycie niedoboru utrzymania bursy, jednorazowy zasiłek (nadzwyczajne)	. . . . . 1 000 „	
„ 143a). Gminie miasta Krakowa, w zała- twieniu wniesionej petycji, na szkołę gospodarstwa domowego dla kobiet:		
a) zwyczajne	. . . . . 5.000 „	
b) nadzwyczajne	. . . . . 3.000 „	

poz. 143b). Gminie miasta Krakowa, w załatwieniu wniesionej petycji, na kursy gospodarstwa domowego dla dziewcząt szkolnych:

a) zwyczajne	2.000 K
b) nadzwyczajne	<u>2.000 „</u>

razem w grupie C. . . . . 105.084 K

D.) Szkoły handlowe:

poz. 144 do 148 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego . . . . . 57.000 K

Do tego podwyższenie poz. 149 dla szkoły Tow. handlowego we Lwowie . . . . 3.000 „ 60.000 „

E. Kursy.

poz. 149 do 151 zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego . . . . . 33.400 „

Suma wydatków grupy (A—E) 1,267.397 K

Dochody.

(zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego).

A) Szkoły przemysłowe uzupełniające:

poz. 1 do 70 . . . . . 219.006 K

B.) Krajowe szkoły zawodowe:

poz. 71 do 104 . . . . . 336.668 „

C.) Szkoły zawodowe przez kraj subwencyonowane:

poz. 105 — 123 . . . . . 20.400 „

Suma dochodów grupy (A—C) 567.074 K

Powyzszemi pozycjami załatwione są następujące petycje: Ls. 6299/4511, 6302/3514, 6332/4544, 6568/4763, 6723/4906, 6857/5017.

Nadto Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I) Petycję l. 6652/4846 odstępuje Sejm, Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Petycje l. 6943/50s6 i 6944/5077 odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia z poz. 147, petycję zaś L. 6991,5123 z poz. 178 rubryki XII. budżetu.

II.) Towarzystwo dla wyrobów druciarskich w Kamionce wniósło petycję do l. 7276/4366 o udzielenie subwencji na budowę szkoły, względnie druciarni. Komisya uznając przemysł druciarski za jedną z ważnych gałęzi przemysłu krajowego, przekazuje wniesioną petycję Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

III.) Z uwagi, że największy kraj w państwie, Galicya, posiada tylko 7 państwowych szkół przemysłowych, których utrzymanie wedle budżetu z r. 1910 wymaga nakładu 1,048.471 K, podczas gdy w Czechach, których powierzchnia jest o $\frac{1}{3}$ część, a ludność o 1 milion mieszkańców mniejsza niż w Galicyi, utrzymuje państwo 54 szkół przemysłowych kosztem 4.593 291 K. Komisya budżetowa propunuje uchwalenie następującej rezolucyi:

1) „Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby ze względu na potrzebę skierowania ludności szukającej zarobku do zawodów przemysłowych, tudzież ze względu na wielkie ofiary kraju łożone już na szkolnictwo przemysłowe, powiększył ilość państwowych szkół przemysłowych w Galicyi“.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zastanowił się nad reorganizacją naszego szkolnictwa przemysłowego, szczególnie w kierunku zakładania nowych szkół krajowych przy wydatnej pomocy finansowej ze strony państwa.

IV.) Rezolucya (do poz. 147). Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przyspieszył zakładanie w kraju 2 klasowych szkół handlowych i w tym celu wdrożył bezzwłocznie rokowania z c. k. Radą szkolną krajową celem uzyskania dla nich wydatnych subwencyj ze skarbu państwa.

Rubryka XII.

Pozycya 152—189 wydatków i poz. 124—128 dochodów.

Przemysł i rękodzieła

F. Subwencye dla zakładów, instytucyi przemysłowych i t. p.

G) Stypendya, zasiłki i inne wydatki na cele przemysłowe.

H Komisya krajowa dla spraw przemysłowych.

(Sprawozdawca p. Rutowski).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm ustanawia „Fundusz dla popierania rękodzieł i drobnego przemysłu“ w wysokości 2,000.000 K i wstawia do budżetu na rok 1911 na poczet tego funduszu kwotę 100.000 K.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższą sesyę sejmową przyszedł z wnioskami co do sposobu utworzenia dwumilionowego funduszu pożyczkowego dla przemysłu rękodzielniczego i drobnego.

Znaczniejszą podwyżkę subwencji krajowej dla Ligi przemysłowej proponuje Komisya budżetowa w uznaniu wielostronnej, pomysłowej i energicznej działalności Ligi, Komisya budżetowa uznaje przedewszystkiem agitatorską i inicjatorską działalność, pełną zapału ekspansywność, podejmowanie rozlicznych działań, które w sporej mierze uzupełniać mogą akcyę kraju samego przez swoje organa. Także zaprowadzenie warsztatów szkolnych zasługuje na uznanie. Dlatego też Komisya budżetowa wnosi podwyższenie dotacyi na ogólne cele Ligi do 20.000 K, czyli o 5.000 K więcej, nadto podnosi dotacyę na „Wystawę ruchomą“ o 1.000 K — proponuje zaś nową pozycyę na „Warsztaty studenckie“ 3.000 K, na który to cel c. k. Rząd daje 8.000 K.

Co do innych żądań Ligi, wymagających bliższego zbadania, Komisya budżetowa ograniczy się musi do wniesienia rezolucyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby petycyę Ligi przemysłowej Ls. 4.628 o subwencyę na zamierzone Seminarjum dla drobnego przemysłu zbadał i przedłożył swe wnioski na najbliższej sesyi.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawę akcyi eksportowej zainicjonowanej przez Ligę pomocy przemysłowej zbadał co do użyteczności i skuteczności i złożył Sejmowi sprawozdanie na najbliższej sesyi.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przez swoje organa badał stale czynności Ligi i corocznie zdawał sprawę Sejmowi o poczynionych spostrzeżeniach.

Ze względu na nagłą potrzebę rozszerzenia burs szkolnych a zwłaszcza rękodzielniczych, Komisya budżetowa wnosi podwyższenie dotacyi na bursy rękodzielnicze (poz. 174) z 10.000 na 13.000 K.

Na podstawie powyższego sprawozdania, Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

F) Subwencye dla zakładów, instytucyi przemysłowych i t. d.

	zwyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz. 152. Krajowy związek przemysłowy we Lwowie .	30.000 K	— K
„ 153. Liga pomocy przemysłowej we Lwowie, na cele ogólne	—	„ 20.000 „
„ 154. Liga pomocy przemysłowej:		
a) na urządzenie ruchomych wystaw	—	„ 9.000 „
b) na warsztaty studenckie	—	„ 3.000 „
„ 155. Stowarzyszenia rzemieślnicze we Lwowie i na		

		zwyczajne:	nadzwyczajne:
	provincyi (ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego)	4.000 K	— K
Poz. 156.	Wydawnictwo „Odrodzenia“	2.000 „	— „
„ 157.	Wydawnictwo „Kupiec polski“ w Krakowie	400 „	— „
„ 158.	Muzeum przemysłowe we Lwowie:		
	a) na utrzymanie	8.000 „	
	b) na umorzenie pożyczki 10.000 K na budowę, VIII i IX. rata półroczna z 20-lecia od 1. stycznia 1907 r.	— „	4.989 „
„ 159.	Muzeum technologiczne we Lwowie	6.000 „	— „
„ 160.	Towarzystwo technologiczne w Krakowie, na utrzymanie nieustającej Wystawy przemysłowej	1.500 „	— „
„ 161.	Instytut popierania przemysłu w Krakowie:		
	a) na cele ogólne	6.000 „	— „
	b) na umorzenie pożyczki 150.000 K na budowę gmachu	— „	7.500 „
„ 162.	Muzeum przemysłowe w Krakowie	8.000 „	— „
„ 163.	Izba handlowo-przemysłowa we Lwowie II i III. rata półroczna na umorzenie 4% komun. pożyczki 108.200 K na budowę gmachu	— „	4.989 „
„ 164.	Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie	2.000 „	— „
„ 165.	Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych w Krakowie	2.000 „	— „
„ 166.	Izbie rękodzielniczej w Krakowie, jako udział kraju w kapitale na budowę „Domu rękodzielniczego“ w sumie 60.000 K. od których wstawia się ratę anuitetową aż do umorzenia pożyczki po	— „	3.000 „
„ 167.	Stowarzyszenie kobiet „Pomoc przemysłowa“ we Lwowie	800 „	— „
„ 168.	Tysmienica, Spółka kuśnierzy i białoskórników, II. rata pożyczki 50.000 K na 44 lat	— „	2 500 „
„ 169.	Ludwikówka, spółka tkaczy:		
	a) na utrzymanie instruktora	2.400 „	— „
	b) II. rata od pożyczki 10.000 K	— „	500 „

		zwyczajne:	nadzwyczaj:
Poz. 170.	Kraków, Polski Związek katolickich uczniów rękodzielniczych	500 K	-- " "
" 171.	Na koszt założenia i utrzymania biura Patro- natu Spółek rękodzielniczych	40.000 "	-- " "
" 172.	Dotacja na poczet dwumilionowego funduszu rękodzielniczego	-- "	100.000 "
	<u>Suma grupy F)</u>	<u>113.600 K</u>	<u>155.478 K</u>

G) Stypendya zasiłki i inne wydatki na cele przemysłowe.

Poz. 173.	Zasiłki dla uczniów państwowych szkół prze- mysłowych	16.000 K	-- K
" 174.	Na bursy dla młodzieży rzemieślniczej	13.000 "	-- " "
" 175.	Zasiłki dla młodzieży handlowej	12.000 "	-- " "
" 176.	Zasiłki na kształcenie nauczycieli szkół przymy- słowych uzupełniających	4.500 "	-- " "
" 177.	Zasiłki na kształcenie nauczycieli dla dwukla- sowych szkół handlowych	2.000 "	-- " "
" 178.	Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe	60.000 "	-- " "
" 179.	Dotacja krajowego funduszu przemysłowego	-- "	200.000 "
" 180.	Lustracje Spółek przemysłowo-wytwórczych	4.800 "	-- " "
" 181.	Zasiłki na wystawy przemysłowe	-- "	4.000 "
	<u>Suma grupy G)</u>	<u>112 300 K</u>	<u>204.000 K</u>

H) Komisya krajowa dla spraw przemysłowych.

Poz. 182.	Sekretarz:		
	a) płaca	4.800 K	
	b) dodatek aktywalny	<u>1.288 "</u>	6.088 K -- K
" 183.	I. referent przemysłowy:		
	a) płaca	3.600 "	
	b) dodatek aktywalny	1.104 "	
	c) dodatek pięcioletni	<u>400 "</u>	5.104 " -- "
" 184.	II. referent przemysłowy:		
	a) płaca	2.800 "	
	b) dodatek aktywalny	<u>960 "</u>	3.760 " -- "

	zwyczajne:	nadzwyczaj.:
Poz. 185 Referent statystyczny (w myśl uchwały Sejmu z dnia 7. października 1909 r.)	5.800 K	— K
„ 186. Aplikant	1.400 „	— „
„ 187. Koszta podróży członków i urzędników Komisji i inne wydatki	10.000 „	— „
„ 188. Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	600 „	— „
„ 189. Badania. ankiety i pomoc kancelaryjna (uchwała Sejmu z dnia 7. października 1909)	5.800 „	— „
Suma grupy H)	<u>38.552 K</u>	<u>— K</u>
Suma grup F) G) H)	<u>264.452 K</u>	<u>359.478 K</u>
Ogółem	<u>623.930 K</u>	

Dochody.

D) Zwroty pożyczek na cele przemysłowe.

	nadzwyczaj.:
Poz. 124. Przemysł, Konwent PP. Benedyktynek, zwrot pożyczki na budowę szkoły robót kobiecych w kwocie 10.000 K, spłacalnej w 17 ratach od roku 1897 po 300 K rocznie, XV. rata	600 K
„ 125. Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki na zakupno realności dla b. krajowej szkoły koszykarskiej w Dźurowie w kwocie 6.000 K po 400 K rocznie, XII. rata	400 „
„ 126. Świętniki, c. k. szkoła ślusarska, zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 2.000 K spłacalnej w 5 ratach od roku 1907 po 400 K rocznie V. rata	400 „
„ 127. Mączyński Henryk, zwrot pożyczki na zakupno maszyny do nasiekania pilników w kwocie 2 000 K, spłacalnej w 200 ratach po 10 K miesięcznie od 1. lipca 1910 r.	120 „
„ 128. Sozański Jan, zwrot pożyczki 2.500 K spłacalnej w 200 ratach po 12 K 50 gr. miesięcznie, począwszy od 1. lipca 1910 roku	<u>150 „</u>
Suma grupy D)	<u>1.670 K</u>

Wysoki Sejm raczy uch walić:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania p. Juliuszowi Starkłowi prowiz. sekretarzowi krajowej Komisji dla spraw przemysłowych, w chwili

ustąpienia z tej posady t. j. z końcem bieżącego roku, emerytury urzędnika krajowego VII. rangi, licząc od maja 1871, oraz jego żonie, w razie przeżycia, prawa do pensyi wdowiej“.

Petycyje burs, „Gwiazd“ i instytucyi, dla których są osobne zbiorowe fundusze (ryczałty) w budżecie krajowym a mianowicie:

do L. 6.318 Towarzystwa „Zoria“ we Lwowie,

„ 6.391 Stowarzyszenia „Jad Charuzim“ we Lwowie,

„ 6.422 „ bursy rzemieślniczej w Stanisławowie,

„ 6.468 Związku okręg. Tow. szkoły ludowej we Lwowie,

„ 6.562 Stowarzyszenia „Gwiazda“ w Drohobyczu,

„ 6.603 Towarzystwa opieki młodzieży rękodzielniczej w Bochni,

„ 6.672 Petry Stanisławy w Samborze,

„ 6.685 Friedrich Heleny w Cieszanowie,

„ 6.782 Tow. terminatorów im św. Stanisława Kostki we Lwowie,

„ 6.790 Bursy ruskiej w Stanisławowie,

„ 6.869 Izby stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie,

„ 6.871 Stowarzyszenia przem. stolarzy we Lwowie,

„ 6.875 „ „Przyjaźń“ w Brzeżanach,

„ 6.936 „ bursy rękodz. im. Dekerta we Lwowie,

„ 6.960 „ polskich burs rękodzieln. w Stanisławowie

„ 6.961 „ ruskiej bursy rzemieśln. we Lwowie,

„ 6.978 „ „Gwiazda“ we Lwowie,

„ 7.115 Komitetu I. wystawy awiatycznej we Lwowie,

„ 7.146 Stowarzyszenia „Gwiazda“ w Gródku Jagiellońskim,

„ 7.199 Kozłowskiej Michaliny we Lwowie,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia i załatwienia.

Rubryka XIII.

Poz. 1—9 wydatków i 1—4 dochodów.

D ł u g i k r a j o w e.

(Sprawozdawca p. Korol).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Poz. 1.	Umorzenie 4% pożyczki kraj. z roku 1893 im. wartości 58,850.000 K zaciągniętej na spłatę reszty długu indemnizacyjnego	2,735.414 K
„ 2.	Na spłatę niezgłoszonych obligacyj i kuponów byłych funduszków indemnizacyjnych	1.000 „
„ 3.	Różne wydatki byłych funduszków indemnizacyjnych	10 „
„ 4.	Odsetki bierne od chwilowych pożyczek	100.000 „
„ 5.	4% odsetki od pożyczki zaciągniętej na koszt wystawienia koszar i szpitali dla c. k. wojska w zamian za ustąpienie z Wawelu	108.100 „
„ 6.	Umorzenie pożyczki w kwocie 1,500.000 K zaciągniętej w myśl uchwały sejmowej z dnia 16. listopada 1905 na utworzenie krajowego funduszu pożyczkowego dla reprezentacyj powiatowych dla ułatwienia krycia dachów materiałem ogniotrwałym	73.650 „
„ 7.	Umorzenie pożyczki w kwocie 10,000.000 K zaciągniętej w 4½% obligacjach komunalnych III. emisji Banku kraj. na rachunek częściowego pokrycia niedoboru funduszu krajowego w r. 1910 w kwocie 13,764.376 K w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 31. stycznia 1910	509.400 „
„ 8.	Umorzenie pożyczki w kwocie 5,000.000 K zaciągniętej w 4½% obligacjach komunalnych III. emisji Banku kraj. na wypłacenie połowy kapitału zakładowego do akcyjnego Banku przemysłowego w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 11. lutego 1910	254.700 „
„ 9.	Na 4% odsetki od pożyczki 291.712 K zaciągnąć się mającej z funduszu solnego na dobudowane skrzydło do gmachu sejmowego (na rogu ul. Marszałkowskiej i Mickiewicza)	11.698 „
	Suma wydatków	<u>3,793.942 K</u>

Dochody.

Poz. 1. Dochody byłych funduszków indemnizacyjnych:

I Od obowiązanych:

Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody	100 K
	10

	II. Dochody z zaległych datków indemnizacyjnych od kontrybuentów	2,500 K
Poz.	2. Z artykułów funduszu 6 ^o / _o pożyczki krajowej z roku 1873	400 „
„	3. odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	150.000 „
„	4. Zwrot odsetek do poz. 9. wydatków, jako czynsz za lokal na pomieszczenie:	
	biura kolejowego	6 488 K
	biura solnego	5.180 „
		<u>11.668 „</u>
	Suma dochodów	<u>164.668 K</u>

Rubryka XIV.

Poz 1—235 wydatków i poz. 1. dochodów.

Pensye emerytalne, zaopatrzenia, dary z łaski.

(Sprawozdawca p. Battaglia).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

W rubryce XIV. poz. 1—226 włącznie, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego w kwocie . . . . . 333.083 K

Następnie w załatwieniu przekazanych komisji budżetowej petycji o dary z łaski, raczy Wysoki Sejm uchwalić następujące jednorazowe dary z łaski:

Poz.	226. a. Wanda Dziubińska	500 K
„	226. b. Józefa Marya Bieńkowska	200 „
„	226. c. Katarzyna Pogorzelska	200 „
„	226. d. Marcyanna Zakrzewska	200 „
„	226. e. Franciszka Kratochwilowa	200 „
„	226, f. Marya Barycka	300 „
„	226. g. Apolonia Sternalowa	200 „
„	226. h. Anna Wojtynowa	200 „
„	226. i. Anna Załucka	100 „
„	226. j. Julia Geringowa	200 „
„	226. k. Marya Bubesowa	100 „

Poz. 226. l. Sabina Niewiadomska	280 K	
„ 226. ł. Aniela Van Roy	200 „	
„ 226. m. Kornelia Strnadowa	200 „	
„ 226. n. Józefa Markowska	150 „	
„ 222. o. Helena Babińska	300 „	
„ 226. p. Augusta Baranowska	100 „	
„ 226. r. Matylda Polińska	300 „	
„ 226. s. Zofia Zielińska	300 „	
„ 226. t. Małgorzata Kozubowa	100 „	
„ 226. u. Katarzyna Orłowicz	200 „	
„ 226. v. Stefania Jabłonowska	400 „	
„ 226. w. Edward Dąbrowski	200 „	
„ 226. x. Aniela Buynowska	500 „	
„ 226. y. Marya Hanaczewska	100 „	
„ 226. z. Rozalia Sałamaszyńska	50 „	
„ 226. ż. Piotr Grabowski	170 „	
„ 226. a. Ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego	<u>6.000 „</u>	
	Razem	11.950 „
„ 227. Zapomogi dla wdów i sierót po lekarzach okręgowych, oraz na 3% udział fund. kraj. do funduszu pensyjnego lekyrzy okręgowych i 3% do fund. powiatowego pensyj- nego, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego		10.000 „
„ 228. Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Prza- myślu		300 „
„ 229—235. Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego rbzem		<u>4 040 „</u>
	Razem wydatki w rubr. XIV.	<u>359.373 K</u>

Dochody:

Poz. 1. Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego . . . . . 50.000 K

Sprawozdaniem tem zostały załatwione petycje L. S. 7.015, 7.148, 6.617, 6.654/4.848, 6.789, 6.611, 7.082, 6.414, 6.618, 6.654/4.849, 6.434, 6.432, 6.442, 6.440,

6.439, 6.438, 6.437, 6.435, 6.445, 6.502, 6.436, 6.390, 6.367, 6.365, 6.693, 6.783, 6.693 niemniej jak petycja Jadwigi Kalickiej (L. 6.498) dla której w budżecie wstawiony jest stały dar z łaski.

Nadto raczy Wysoki Sejm uchwalić:

1. Petycę L. S. 6.849. Anny Szpularskiej o zapomogę, oraz L. S. 6.546, Leszka Dziamy o emeryturę, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

2. Petycy L. S. 6.954. Olszewskiej, 6.956. Rząśnickiej, 6.957. Drapałowej, 6.497. Niedzielskiego, 7.084, 6.382 i 6.855 Goltentalowej. 7.169. Ostrowskiej, 6.447. Karaczewskiej, 9.851. Sobkównej, 7.138. Paszkowskiej, 6.358. Emerytów Wydziału krajowego przez Stanisława Darowskiego, 6.612. Knorekowej, 6.606 Zajączkowskiej, 6.606. Jasińskiej, 6.383. Kobyłeckiego, 6.615. Gergelowej, 6.656. Chermińskiego, 6.431. Perejmybidowej 6.441. Kraczyłowej, 6.844. Pira, 6.947. Żurawskiego, 6.850. Kołakowskiego, 6.852. Kiszekówny 6.955. Ptaszkowej, 7.027. Ziembowej, 7.006. Ostrowskich, 7.161. Nydzowej, 6.549. Witkowskiej, 6.688 Kozłowskiej, 6.760. Stachowej. 6.786. Turczyńskiej, 6.798. Tymczaka, 6.369. Bobrowskiej, 6.503. Festenburgowej, 6.372. Kwiatkowskiego, 6.853. Solarza, 6.854. Domowskiego, 7.083. Grabaszewskiej, 7.034. Mroczkowej, 7.035. Stępińskiej, 6.433, Rampeltowej 7.305. Wilczyńskiej, 7.306. Horoszkiewiczówny, 7.331. Baczyńskiej, 7.286. Bilińskiej, 7.283. Kozłowskiej. 7.268. Sarneckiej, 7.266. Marcinkiewiczowej, i 7.220. Uhryna, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosków, względnie do załatwienia i sprawozdania na najbliższej sesyi.

3. W załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego o kilku petycyach z 30. sierpnia 1910 L. W. 70.149/10 (L. S. 6.251 pod 22. września 1910:

a) przyznaje w drodze łaski Franciszkowi Mościckiemu byłemu dozorczy odczyszczalni biologicznej w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie dożywotne zaopatrzenie w rocznej wysokości 200 (dwieście) K.

b) Upoważnia Wydział krajowy, aby do każdorocznego budżetu krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie wstawiał tytułem zaopatrzenia dla Franciszka Mościckiego kwotę 200 K.

4. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o przekazanych mu petycyach L. W. 31.407/10 z 19. sierpnia 1910 (L. S. 6.212 pod. 22. września 1910).

5. Sejm przyznaje p. Jadwidze Kalickiej, wdowie po sekretarzu Wydziału krajowego, stały dar z łaski w kwocie 300 K rocznie.

Rubryka XV.

Poz. 1—8 wydatków i 1 dochodów.

O p ł a t y k o n s u m c y j n e .

(Sprawozdawca p. Urbański).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Poz.	1.	Koszta szacunkowe komisji powiatowych i komisji apelacyjnej	29.000 K
"	2.	Koszta administracji powiatowej	100.000 "
"	3.	Koszta manipulacji i prowizji c. k. pocztowej Kasy oszczędności	10.000 "
"	4.	Wydatki kancelaryjne	10.000 "
"	5.	Papier i druki	15.000 "
"	6.	Koszta kancelaryjne i syndykackie	6.000 "
"	7.	Różne wydatki, tudzież remuneracje i zasiłki	8.000 "
8.	8.	Bonifikacja 37 miast posiadających prawo propinacji, za ubytek w dochodach z powodu zniesienia propinacji	<u>2,250.000 "</u>
		Suma wydatków	2,428.000 K

Dochody.

Poz.	1.	Dochody z krajowych opłat konsumcyjnych:	
	a)	2) od piwa, (w myśl ust. z 20. grudnia 1905 Dz. ust. kraj. Nr. 11. ex 1906)	8,400.000 K
		3) odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych w pocztowej kasie oszczędności	10.000 "
	b,	z opłat szynkarskich (w myśl ustawy z 20. grudnia 1905. Dz. ust. kraj. Nr. 11 eq 1906)	7,000.000 "
	c)	30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, (w myśl. ust. z 4. lipca 1899. Dz. u. kraj. Nr. 93)	100.000 "
	d)	udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu, (w myśl ustawy z 8. lipca 1901. Dz. p. p. Nr. 86)	5,700.000 "
	e)	różne dochody z tytułu zaległych czynszów dzierżawnych, grzywien, kar, kosztów sądowych, odsetek zwłoki i t. p.	<u>— "</u>
		Suma dochodów	21,210.000 K

Rubryka XVI.

Poz. 1—20 wydatków i poz. 1—6 dochodów.

R o z m a i t e.

(Sprawozdawca p. Żardecki).

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz:

Wydatki.

		zwyczajne:	nadzwycz.:
Poz. 1.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	60.000 K	— K
„ 2.	Na fundację wieczystą im. Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I.	24.000 „	— „
„ 3.	Na misye katolickie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	6.000 „	— „
„ 4.	Na kosztą urządzenia i utrzymania jednego kursu dla pisarzy gmin wiejskich	8.000 „	— „
„ 5.	Na cele „Domu polskiego“ w Morawskiej Otrawie	1.000 „	— „
„ 6.	Towarzystwo tatrzańskie, stała subwencya	2.000 „	— „
„ 7.	Towarzystwo tatrzańskie w Krakowie, stała subwencya nadzwyczajna, na budowę schroniska, aż do umorzenia pożyczki t. j. do roku 1956	— „	2.500 „
„ 8.	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych we Lwowie, stały zasiłek	10.000 „	— „
„ 8a)	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych we Lwowie, kredyt nadzwyczajny na urządzenie kursu straży powodziowych	— „	300 „
„ 9.	Urzędy pośrednictwa pracy, ryczałt na wydatki rzeczowe i ewentualne subwencye dla instytucji i organizacyi, mających na celu opiekę nad wychodźstwem	36.500 „	— „
„ 10.	Spółka ochrony i pomocy naukowej dla Białej, na budowę „Domu polskiego“ w Bielsku, corocznie do roku 1919 włącznie (w myśl uchwały sejmowej z 31. listopada 1908)	— „	4.000 „
„ 11.	Rata X. i XI. gwarantowanej przez kraj pożyczki w kwocie 400.000 K dla gminy Zakopane, na budowę wodociągów (aż do r. 1995)	22.012 „	— „

		zwyczajne: nadzwyczaj.:	
Poz. 12.	Dotacya dożywotnia dla Władysława Mickiewicza, w myśl uchwały sejmowej z 2. listopada 1904 r.	4.000 K	— K
" 13.	Gminie miasta Krakowa, na koszta przyjęcia wycieczek młodzieży i włościańskich . . .	— "	1.500 "
" 14.	Krajowy Związek turystyczny, na koszta wydawnictwa i reklamy turystycznej (tem samem zostaje załatwioną pet, cya L. 6.827/4.987) .	— "	1.500 "
" 15.	Gminie miasta Krakowa, na cele parku im. Dra Jordana	2.500 "	— "
" 16.	Dla czworga dzieci po ś. p. Stanisławie Wyspiańskim, aż do osiągnięcia pełnoletności, każdemu po 600 K, (a to: dla Teodora do 31/10 1919 — dla Heleny do 30/5 1920 — dla Mieczysława do 7/9 1923 i dla Stanisława Franciszka 2-ga im. do 2/12 1925)	2.400 "	— "
" 17.	Polskiemu Towarzystwu emigracyjnemu na koszta podróży informacyjnych i misyjnych w sprawie wychodźstwa, do rozporządzalności Wydziału krajowego. (Tem samem zostaje załatwioną petycya do L. 6.727/4.910) . . .	— "	5.000 "
" 18.	Polskiemu Towarzystwu emigracyjnemu, na założenie schroniska dla wychodźców, do rozporządzenia Wydziału krajowego nadzwyczajne	— "	6.000 "
" 19.	Towarzystwo budowy tanich domów w Krakowie, do dyspozycji Wydziału krajowego (tem samem zostaje załatwioną petycya L. 6.630/4.825)	— "	2.000 "
" 20.	Muzeum narodowe w Krakowie na zakupno dzieł artystycznej twórczości ludowej, jednorazowo (nadzwyczaj.)	— "	3.000 "
	Suma wydatków	178.412 K	25.800 K
	Razem	<u>204.212 K</u>	

Dochody.

		zwyczajne: nadzwyczaj.:	
Poz. 1.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	— K	— "
" 2.	Odsetki zwłoki od dodatków krajowych do podatków państwowych	110.000 "	— "

		zwyczajne : nadzwycz :		
Poz. 3.	Bonifikacja z c. k. Skarbu państwa za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego	1,500.000	"	— "
" 4.	Na uzupełnienie rat annuitetowych pożyczki 400.000 K, zaciągniętej na budowę wodociągu w Zakopanem :			
	a) z dzierżawy opłat gminnych od napojów spirytusowych :	7.000	K	
	b) z datku od stacyi klimatycznej	5.000	"	12.000 " — "
" 5.	Opłaty od pracodawców, którym przez urzędy pośrednictwa pracy dostarczono robotników lub służby	85.000	"	— "
" 6.	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody	1.500	"	— "
Suma dochodów		1,708.500	K	— K

Petycję zarządu „Muzeum Tatrzańskiego im. Dra Tytusa Chałubińskiego“ L: 7.233/5.324, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej

Petycyje L, 7.012/5.140, 7.075/5.188, 7.099/5.212, 7.100/5.213, 7.101/5.214, 7.102/5.215, 7.103/5.216, 7.106/5.249, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Rezolucya : .

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zwrócił baczną uwagę na niemal publicznie wykonywaną po kraju pokątną sprzedaż biletów okrętowych przez osoby prywatne do tego nieuprawnione i nadużycie to ukrócić.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania ustawy finansowej bez czytania, uchwała Izba całą powyższą ustawę finansową w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje spokój w Izbie.

Marszałek oznajmia, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia, przedtem udziela głosu p. Lewickiemu

Przemawia p. Lewicki i imieniem własnem i klubu ukraińsko-ruskiego zakłada protest z powodu nielegalnego prowadzenia narad na dzisiejszem posiedzeniu i zapadłych uchwał budżetowych i zapowiada wnieсение na piśmie protestu na najbliższem posiedzeniu.

Marszałek udziela głosu p. Korolowi.

Przemawia p. Korol zakłada imieniem klubu ruskiego protest przeciw za-

padłym uchwałom na dzisiejszem posiedzeniu i zapowiada wniesienie pisemnego protestu na najbliższem posiedzeniu.

Marszałek udziela głosu p. Dudykiewiczowi.

Przemawia p. Dudykiewicz i imieniem klubu ruskiej narodowej organizacji zakłada protest przeciw zapadłym uchwałom na dzisiejszem posiedzeniu i za-

powiada wniesienie protestu na piśmie na następnem posiedzeniu.

Marszałek zamyka posiedzenie, nazywając następne na dzień 18. listopada 1910 r. godz. 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 50 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław H. Badeni w. r.

Do niniejszego protokołu dołącza się w myśl przepisów §. 76. reg. sejm. następujący protest p. Lewickiego i tow., Korola i tow., Dudykiewiczowa i tow. i oświadczenie na te protesty. (Zobacz protokół 113. pos. z dnia 18. listopada 1910).

Lwów, 16. listopada 1910.

Do

JE. Stanisława hr. Badeniego Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani posłowie Sejmu krajowego Królestwa Galicyi wnoszą niniejszem po myśli §. 76. regulaminu sejm.

P r o t e s t

przeciw niezgodnemu z regulaminem postępowaniu, które zaszło dnia 16. listopada 1910 r. na 112. posiedzeniu I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego.

W szczególności:

Na porządku dziennym 112. posiedzenia, jako pierwszy punkt było postawione: ciąg dalszy rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o krajowym budżecie na rok 1911.

Tymczasem na posiedzeniu tem nie było żadnej dyskusyi, bo chociaż wychodzili na trybunę posłowie: Bandrowski, Pilat, Starzyński i Maryewski i mówili coś do ucha stenografom, którzy stali koło nich na trybunie, to nie można tego uważać za mowy — i dyskusję budżetową, jak również i tych rzekomych, z przyczyny obstrukcyi rusko-ukraińskich posłów nikt nie słyszał i nie mógł słyszeć — mimo, że stał pod samą trybunę.

Według protokołu sejmowego, miał JE. Marszałek po mowie p. Maryewskiego zamknąć dyskusję nad budżetem i

ustawą finansową i miał wezwać sprawozdawcę do odczytania ustawy finansowej.

Posel Piniński miał to uczynić a później budżet i ustawa finansowa miały być przyjęte w drugim i trzecim czytaniu.

Konstatujemy, że wszystkie te sprawy, które rzekomo miały się odbyć, odbyły się mimiką, bo ani konstatawań Marszałka, ani ustawy finansowej nikt nie słyszał, a głosowanie polskiej większości Sejmu odbywało się na znak dany sekretarzami — posłami hr. Badenim i Urbańskim.

Tego rodzaju enuncyacji i w takich stosunkach przeprowadzonego głosowania nie możemy uważać ustawowo — ważne.

Cała rozprawa budżetowa, prowadzona rzekomo na posiedzeniach od 105 do 112 jak to podpisani podnieśli w swych poprzednich protestach nie mniej też i ustawa finansowa są nieważne, bo jak to dowiedziono — nie było żadnych dyskusji, nie było żadnych mów, posłom nie było daną możność brania udziału w dyskusji — wysłuchując mowców, enuncyacji Marszałka i sprawozdawców — a w konsekwencji tego odebrana była posłom możność prawidłowego oddania głosu swego — jak również nie można było wiedzieć, kiedy i nad czym odbywało się głosowanie

Ponieważ według postanowień §. 39 i następnych regul. sejm. rozprawy sejmowe muszą być ustne, wszystkim posłom zrozumiałe i dostępne, dlatego nie ulega wątpliwości, że cała rzekoma dyskusja budżetowa przeprowadzona na posiedzeniach od 105 do 112, uchwalenie budżetu i ustawy finansowej na rok 1911 — są nieważne — na co wnosimy ten protest, który ma być odczytany na najbliższem posiedzeniu Sejmu i dołączony do protokołu narad.

Dr. Jan Makuch, Dr. Petruszewicz, Skwar-ko, M. Sodomora, A. Staruch, T. Staruch

Paweł Dumka, Jan Sandulak, Dr. Kost. Lewicki, Dr. Kurowiec, Łazarz Winniczuk, I. Kiweluk.

Do

Jego Ekscelencyi Marszałka krajowego Stanisława hr. Badeniego.

Przeciw niezgodnemu z regulaminem sejmowym prowadzeniu narad na 112. posiedzeniu I. sesji IX. peryodu Sejmu galicyjskiego i przeciw ważności rzekomych postanowień i uchwał sejmowych na tem posiedzeniu — wnoszą podpisani następujący

P r o t e s t.

Jak świadczy sprawozdanie stenograficzne z 112. posiedzenia sejmowego, powstał przed przystąpieniem do porządku dziennego ogłuszający krzyk, uniemożliwiający prowadzenie jakichkolwiek narad tak, że prowadzenie dyskusji było fizycznie niemożliwe — a żaden poseł, mając ochotę względnie zamiar „przemawiania“ w myśl §. 39. reg. sejm. t. j. wypowiedzieć swoje myśli i poglądy, odnoszące się do porządku dziennego, w sposób dla całego Sejmu zrozumiały, — nie mógł tego uczynić, o ile nie miał celu odegrać roli gestykulującego, przez nikogo z członków Sejmu nie zrozumianego mowcę.

Tak samo nie można było absolutnie słyszeć, wśród ogłuszającej muzyki i krzyku, słów JE. Marszałka kraj. ani też pojąc jego gestykulacji tak, że ani według regulaminu sejmowego ani też w zwykłym słowie tego znaczenia, nie może być nawet mowa o tem, by na 112 posiedzeniu sejmowym odbyły się jakiegokolwiek narady, lub że była przeprowadzona dyskusja nad budżetem lub nad ustawą finansową.

Jeżeli więc po 5 godzinach takiego posiedzenia odbyło się jakieś głosowanie zainicyowane mimicznie przez sekretarzy

Sejmu i gdy w ten sposób rzekomo cały budżet i ustawę finansową „uchwalono“, — to przeciw takiemu postępowaniu JE. Marszałka kraj. i całej polskiej większości Sejmu galicyjskiego, zakładamy niniejszem protest i o odczytanie tegoż na następnem posiedzeniu i dołączenie do protokołu 112-go posiedzenia, prosimy.

Lwów, dnia 17-go listopada 1910 r.

Korol, Hanczakowski, Krysowaty Krynicki, Tracz.

Do

Wysokiego Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem

P r o t e s t

p. Dudykiewicza i towarzyszy z powodu niezgodnego z regulaminem przeprowadzenia 112. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu, odbytego 16. listopada n. st. 1910 roku.

Na podstawie §. 76. z 10. października 1907 r. obowiązującego Wysoki Sejm i jego Marszałka, wnosimy nasz protest zgłoszony przez nas na 112. posiedzeniu I. sesyi IX. peryodu, odbytem 16. listopada n. st. 1910 r. jak następuje:

W protokole tegoż posiedzenia zaznaczono, że po skończeniu przemowy p. Maryewskiego, p. Piniński odczytał ustawę finansową i że jak budżet krajowy na r. 1911, tak i ustawa finansowa zostały uchwalone głosowaniem w drugim i trzecim czytaniu.

Stwierdzamy, że po 8-mio dniowych nibyto obradach o budżecie prowadzonych przy ogłuszającym hałasie obstrucyi w ten sposób, iż mowcy większości polskiej wchodzili na trybunę i wygłaszali swoje długie, zwykle 5-cio godzinne antiobstrukcyjne przemówienia wprost do ucha ste-

nografów, niesłyszane i niesłuchane przez nikogo w Sejmie, z powodu czego przedstawiciele ruskiego narodu w Galicyi, choć zgłosili się do głosu, do tegoż przyjsć nie mogli i pozbawieni byli możności wypowiedzenia się w swoim i swoich wyborców imieniu co do budżetu, wypowiedzenia żądań i życzeń ruskiego narodu względem autonomicznej administracyi krajowej i prawodawczej czynności Sejmu, podczas których to obrad nikt nie mógł słyszeć i nie słyszał nietylko mowców ale i JE. p. Marszałka, — wszedł, co prawda, na trybunę p. Piniński, lecz nikt go nie słyszał, nikt nie wiedział i nie podejrzewał, że on przemawia, ośbliwie nikt nie podejrzewał, że on odczytuje i proponuje głosowanie nad ustawą finansową; widać było że JEks. p. Marszałek sili się coś mówić i jak on, tak i stojący około niego posłowie dają jakieś tam znaki, lecz nikt go nie słyszał i znaków jego pojąć nie mógł; prawda, że po danym z trybuny znaku część posłów podnosiła ręce, jednak nikt nie wiedział i wiedzieć nie mógł, dlaczego podnoszą się ręce i nikt nie podejrzewał, że głosują za ustawą finansową i to tem mniej, że ustawa finansowa nie była objęta porządkiem dziennym, przeciwnie było oznajmione przez JEks. p. Marszałka, że załatwienie ustawy finansowej nastąpi jedynie po przeprowadzeniu reformy wyborczej.

Najważniejsza sprawa sejmowa — załatwienie budżetu i ustawy finansowej przeszła w sposób naruszający przepisy regulaminu, prawa posłów i godności Sejmu, bez należytej powagi, bez świadomości posłów, którzy nie mogli wiedzieć i nie wiedzieli, nad czem głosują, co załatwia się!

Przeciw takiej prawodawczej czynności Sejmu i ważności takich załatwień sejmowych, wnosimy stanowczy i uroczysty protest!

Wnosimy o odczytanie i dołączenie takowego do protokołu posiedzenia.

Dudykiewicz, Kołpaczkiewicz, ks. Kornel P. Senyk, Michał Myroniuk-Zajaczuk.

Na protesty posłów dra Lewickiego i tow., dra Korola i tow., tudzież dra Dudykiewicza i tow. wniesione do Sejmu na posiedzeniu z dnia dzisiejszego przeciwko przebiegowi posiedzenia z dnia 16. listopada 1910, a w szczególności przeciwko sposobowi dokonanego na temże posiedzeniu uchwalenia budżetu krajowego na rok 1911 wraz z ustawą finansową — wnoszą podpisani posłowie, jako obecni na posiedzeniu, do którego odnoszą się wymienione tu trzy protesty — następujące

Oświadczenie:

Jedyną okolicznością faktyczną, przytoczoną w protestach dla uzasadnienia zdania, iż rozprawa budżetowa powinna być uznana za nielegalną, a uchwały, dotyczące przyjęcia budżetu tudzież ustawy finansowej na rok 1911 powinny być również za nieważne poczytywane, jest hałas i wrzawa, wyprawiane przez 12 posłów z klubu ukraińskiego przez cały czas trwania rozprawy budżetowej. Jakoteż podczas głosowania nad budżetem i nad ustawą finansową. Gdy Sejm nie przychylił się do żądania posłów, podpisanych na protestach, ażeby odroczyć rozprawę budżetową na tak długo, dokąd nie będzie załatwiona reforma sejmowej ustawy wyborczej, postanowili posłowie Lewicki, Petruszewicz, Dumka, Kiweluk, Kurowiec, Makuch, Sandulak, Skwarko, Sodomora, Staruch Antoni, Staruch Tymoteusz i Winniczuk trąbieniem, gwizdaniem, biciem w blachy i w pultry, a wreszcie krzykami, zatamować działanie Sejmu krajowego, a przedewszystkiem nie dopuścić do uchwalenia budżetu na rok 1911.

Było to postępowanie, w rażący sposób sprzeczne z duchem i treścią regulaminu sejmowego, który w §. 49. dobitnie potępia rozmyślne zakłócanie porządku obrad — postępowanie, które gdyby było doprowadziło do celu zamierzonego przez obstrukcyonistów, byłoby naraziło kraj cały i wszystkie warstwy ludności jego na niedogodności i nieobliczalne szkody. Obrady nad sejmową reformą wyborczą były prowadzone przez cały czas trwania obecnej sesyi, tak w komisyi, dla tej sprawy wybranej, jak i we wszystkich kołach sejmowych, przy współdziałaniu posłów ruskich z największą usilnością i ze szczerem pragnieniem, ażeby one doprowadziły do pożądanego wyniku. Lecz nie było żadnego poważnego powodu do tego, ażeby przez czas trwania owych układów i rozpraw w komisyi i w klubach nad reformą wyborczą, Sejm cały miał próżnować.

Na szczęście zamiar obstrukcyonistów, by Sejm pogrążyć w bezczynności, nie udał się — a w szczególności, nie udało się im przeszkodzić uchwaleniu budżetu i ustawy finansowej na rok 1911.

Podpisani stwierdzają, że rozprawa budżetowa przeprowadzoną została ściśle według przepisów regulaminu, i dokonane na posiedzeniu sejmowym z 16. bm. uchwalenie budżetu jakoteż ustawy finansowej odbyło się w sposób, oznaczony przepisami §. 18. regulaminu sejmowego — mianowicie rozprawa budżetowa trwała przez ośm posiedzeń z dnia 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15 i 16 listopada 1910, z których każde więcej niż przez pięć godzin trwało, przy silnym komplecie obecnych posłów. Ta zaś okoliczność, iż podczas tych rozpraw i podczas głosowania pewna grupa posłów uznała za stosowne hałasować, żadną miarą nie może służyć za dowód do uznania tych posiedzeń, jakoteż powziętych na nich uchwał za nieważne skoro wszystkim formalnym, rzeczowym warunkom ważności rozpraw i uchwał, w regu-

laminie sejmowym wymienionym, stało się żądanie.

O warunku zaś „dosłyszalności“ rozpraw, nie ma mowy w regulaminie sejmowym — a to jedyny skutek obstrukcyi posłów z klubu ukraińskiego, iż utrudniała ona dosłyszalność rozpraw.

Lwów, 18. listopada 1910.

Sobolewski, Bednarski, Gołuchowski, Maryewski, Merunowicz, W. Korytowski, Federowicz, L. Cieński, Obertyński, Maiss, E. Mycielski, Tertil, Jampolski, Milewski, Lewakowski, Landau, Stojałowski, Górski, Rayski, Vivien, Starowieyski, Schätzel, Raciborski, Czarkowski-Golejewski, Witkowski, Czecz, Dembowski, Bis,

Skrzyński, Witos, Kozłowski, Cieluch, Jedynak, Myjak, Michałowski, J. Korytowski, Krężel, Horodyski, Wł. Kraiński, Tyszkiewicz, Skarbek, Styła, Wasung, Wikt Wł. Czaykowski, Ptak, Sozański, Schnell, Stefczyk, Gniewosz, Niezabitoński, Halban, Baworowski, Dąbski, Thullie, Konopka, Długosz, Stadnicki, Urbański, A. Lubomirski, Abrahamowicz, Starzyński, Winc. Kraiński, Krzysztofowicz, Piniński, Mars, St. Mycielski, T. Cieński, Wł. Czaykowski, Laskowski, Z. Tarnowski, Jahl, Garapich, Pilat, Męciński, Gorayski, Brykczyński, Bernadzikowski, Sare, Cipser, Doliński, Marszałkowicz, Rittel, Żardecki, Hupka, Jaszowski, Cielecki, Bojko, St. H. Badeni, Götz, Ciuchciński.

